ISSN 1427-809X

WIADOMOŚCI UCZELNIANE

POLITECHNIKA OPOLSKA

czerwiec 2003 NR 115(10)

- Przygotowania do I Opolskiego Festiwalu Nauki
- Konferencje, sympozja, seminaria
- Sport

Fot. Sławoj Dubiel

Zakątki Opolszczyzny

Zegar słoneczny, Ratusz w Otmuchowie
fot. Sławoj Dubiel

Misją festiwalu jest promocja nauki oraz zachęta młodych ludzi do studiowania

Z prof. dr. hab. inż. Piotrem Wieczorkiem, pracownikiem naukowym Uniwersytetu Opolskiego, koordynatorem środowiskowym ds. organizacji I OFN, rozmawia Krystyna Duda

– Miesiąc temu rozmawiałam na temat organizacji I Opolskiego Festiwalu Nauki z koordynatorami z Politechniki Opolskiej, prof. Drobkiem i dr. Szczygielskim na temat przygotowań do festiwalu. Co przez ten miesiąc się zmieniło?

– Od tego czasu udało nam się zamknąć większość prac nad programem, który dopięty został niemal w szczegółach. W najbliższych dniach zakończone zostaną ostatnie ustalenia dotyczące czasu i miejsca poszczególnych imprez festiwalowych. Uzgodniliśmy skład komitetu organizacyjnego i komitetu honorowego, przygotowany i wysłany został wniosek do Komitetu Badań Naukowych w sprawie dotacji finansowej na organizację festiwalu. Chcemy jeszcze przed okresem wakacyjnym rozpocząć – najpierw prace projektowe, a potem druk - materiałów promocyjnych i informacyjnych o opolskim festiwalu, aby na koniec sierpnia były gotowe i trafiły do mieszkańców, a wraz z nowym rokiem szkolnym dotarły do wszystkich szkół w regionie. Jednym słowem, w okresie letnim musimy przeprowadzić dobrą promocję naszego przedsięwzięcia, które – co podkreślam – odbywać się będzie w opolskim środowisku po raz pierwszy.

– W połowie maja miało się odbyć dość istotne dla promocji festiwalu spotkanie organizatorów z przedstawicielami głównych mediów w regionie. Jakie dało ono wyniki?

– Zaplanowane spotkanie właściwie nie doszło do skutku w takiej formie jak zakładano na początku. Złożyło się na to wiele przyczyn, po pierwsze trudno było zebrać wszystkich w jednym terminie, a okres maja i czerwca na uczelniach to przecież najgorętszy czas, wtedy rozpoczyna się sesja egzaminacyjna, odbywają się wcześniej przygotowane konferencje naukowe, przed nami rekrutacja na studia. W miejsce jednego dużego spotkania prowadzone są liczne rozmowy z poszczególnymi redakcjami o tym, jak najlepiej zareklamować festiwal nauki i jak sądzę, skutek będzie taki sam. Przedstawiciele radia, prasy i regionalnej telewizji z zainteresowaniem przyjęli wiadomość o planowanym w Opolu święcie nauki i deklarują gotowość współpracy w tym zakresie, a Radio Opole, Nowa Trybuna Opolska, Gazeta Wyborcza i Regionalna TV objęły imprezę oficjalnym patronatem medialnym.

– Jakie postacie i instytucje będą patronami opolskiego festiwalu nauki?

– Organizatorami I Opolskiego Festiwalu Nauki są Uniwersytet Opolski i Politechnika Opolska, a tym samym honorowymi przewodniczącymi są rektorzy obu opolskich uczelni w osobach profesorów Józefa Musieloka i Piotra Wacha. Na czele patronatu honorowego festiwalu stoi minister nauki i przewodniczący Komitetu Badań Naukowych, prof. Michał Kleiber, a ponadto do składu komitetu weszli minister edukacji i sportu Krystyna Łybacka, prezydent Opola Ryszard Zembaczyński, Grzegorz Kubat, marszałek województwa opolskiego, ordynariusz opolski, ks. arcybiskup Alfons Nossol i pani wojewoda Elżbieta Rutkowska. Za kształt festiwalu odpowiedzialna jest rada programowa, której przewodniczy prorektor ds. nauki PO, prof. Jerzy Skubis, a jej wiceprzewodniczącym jest prof. Adam Latała, prorektor ds. organizacji i rozwoju UO. W skład rady wchodzą także opolski kurator oświaty Franciszek Minor i przewodniczący Rady Miasta Opola dr Ryszard Ciecierski, a także koordynatorzy podstawowych jednostek organizacyjnych obu uczelni, gdzie odbywać się będą poszczególne wykłady, pokazy

i prezentacje składające się na festiwalowy program oraz pełnomocnicy rektorów w osobach prof. Wiesława Drobka i dr. Kazimierza Szczygielskiego reprezentujących politechnikę, a także dr Romana Pawlińska-Chmara i ja z uniwersytetu. O patronacie medialnym już wspominałem.

– Jak przedstawia się program wrześniowego festiwalu, moi poprzedni rozmówcy nie chcieli zdradzać szczegółów, aby nie tracić elementu niespodzianki, czy Pan profesor będzie równie powściągliwy?

– Odpowiem na to pytanie w następujący sposób; wszystkie jednostki organizacyjne politechniki i uniwersytetu przygotowały propozycje prezentacji mających bardzo różne formy, od wykładów i dyskusji panelowych poprzez demonstracje ciekawych doświadczeń, czy udostępnienie publiczności warsztatu swoich badań naukowych, do pokazów różnych dyscyplin sportowych i prostych zabiegów medycznych. Ramowy program zakłada, że w sobotę pierwszego dnia festiwalu, niejako na otwarcie w godzinach przedpołudniowych w centralnym miejscu, czyli najprawdopodobniej na placu Kopernika odbędą się dwa duże wykłady, jeden ze sfery techniki w wykonaniu profesora z politechniki, a drugi wygłosi nauko-

Przedstawiciele radia, prasy i regionalnej telewizji z zainteresowaniem przyjęli wiadomość o planowanym w Opolu święcie nauki i deklarują gotowość współpracy w tym zakresie, a Radio Opole, Nowa Trybuna Opolska, Gazeta Wyborcza i Regionalna TV objęły imprezę oficjalnym patronatem medialnym.

wiec z uniwersytetu. W tym miejscu usytuowane będzie także biuro festiwalowe i punkt informacyjny, gdzie widzowie, nawet z odległych zakątków regionu będą mogli zasięgnąć dokładnych informacji o całym programie. Popołudniowy program realizowany będzie natomiast w obiektach uczelni, w laboratoriach lub w specjalnie do tego celu przygotowanych miejscach. Uniwersytecka oferta zlokalizowana zostanie najprawdopodobniej – bo w tych dniach ustalamy ostatnie szczegóły – w kilku miejscach, przed głównym gmachem na placu Kopernika, przy ul. Oleskiej, w okolicy siedziby Wydziału Ekonomicznego przy ul. Ozimskiej i na ul. Drzymały, gdzie znajdują się Wydziały Teologiczny i Administracji. Politechnika przygotuje swój program w okolicy ul. Mikołajczyka i w centrum miasta w rejonie ulic Waryńskiego i Luboszyckiej. Jak już wspomniałem, ostatnie dni czerwca to czas ostatnich uzgodnień co do miejsca i czasu trwania propozycji programowych i dopóki tych prac nie zakończymy, nie zapadną ostateczne decyzje, które zaraz potem znajdą się w programie OFN. Staramy się tak ułożyć program, aby potencjalny widz mógł skorzystać z jak największej liczby propozycji. Drugiemu dniowi organizatorzy zamierzają nadać bardziej ludyczny, piknikowy charakter, nie zapominając oczywiście o naukowym wyznaczniku całej imprezy.

– Czy wybór placu Kopernika na centralne miejsce całej imprezy nie budzi już żadnych zastrzeżeń?

– Plac przed Collegium Maius Uniwersytetu Opolskiego ma bardzo wiele zalet. Położony jest znakomicie, łatwo do niego dotrzeć, jest dość blisko dworca kolejowego i autobusowego, przestronny i łatwo można się na nim zainstalować. Wybierając lokalizację, zakładaliśmy, że musi być to takie miejsce, do którego w czasie festiwalu wszyscy mogą bez problemu dotrzeć, by skorzystać zarówno z propozycji programowych, które tam się odbędą, jak i zasięgnąć informacji o innych punktach programu i miejscach, gdzie się odbywają. Rozważano także inne lokalizacje centrum festiwalowego jak np. teren przy ul. Oleskiej czy Mikołajczyka. Pod wieloma względami plac Kopernika przewyższa jednak te miejsca.

Organizacja festiwalu to również bardzo duże przedsięwzięcie logistyczne i nie bez powodu staraliśmy się pozyskać dla tego pomysłu lokalne władze. Bez ich życzliwości trudno byłoby sprostać wszystkim zadaniom i wymogom. Po dopięciu ostatniego szczegółu programowego wystąpimy o niezbędne zabezpieczenia tego miejsca, w co zapewne zaangażowana zostanie straż miejska, policja, straż pożarna, służby medyczne itp. i mam nadzieję, że wszystko w tym zakresie pójdzie gładko.

– Nie padło jeszcze pytanie o finanse, czy uczelnie posiadają wystarczające środki na ten cel?

– Pewną niewielką sumę pieniędzy na organizację uczelnie przewidziały i uwzględniły w swoich budżetach. Pragnę podkreślić jednak pewną bardzo ważną sprawę. Otóż w większości festiwal przygotowywany jest beznakładowo, to znaczy, że za przygotowanie i wygłoszenie wykładów profesorowie nie otrzymają honorariów, podobnie sprawa ma się z pokazami w laboratoriach. Wykonywać będą je pracownicy uczelni tak jak swoje zawodowe obowiązki na własnych stanowiskach pracy. Tematy wykładów, pokazów, doświadczeń w laboratoriach itp. pracownicy zaproponowali i przygotują sami, nie licząc na żadne dodatkowe apanaże z tego tytułu. To zasadniczo zmniejsza wysokość nakładów, jakie pociągnąć musi organizacja imprezy. Oczywiście, że pewne koszty musimy ponieść. Są to choćby koszty druku materiałów informacyjnych, druku plakatów, wysyłki tych materiałów, czy przygotowania miejsca, na którym odbywać będą się masowe punkty programu. Niezbędne środki finansowe pochodzić będą z trzech źródeł, pierwsze to środki własne, o czym już mówiłem, po drugie – wystąpiliśmy z wnioskiem do Komitetu Badań Naukowych o dofinansowanie organizacji festiwalu nauki i liczymy, że zostanie on przyjęty. Trzecim źródłem są środki pochodzące od sponsorów i dodam, że nie w każdym przypadku musi to być żywa gotówka. Bardzo pomoże nam w organizacji świadczenie różnych usług, za które nie zostanie wystawiony rachunek. Wspominałem o niezbędnych zabezpieczeniach, a to przecież także kosztuje. Gdyby takie sprawy udało nam się załatwić w ramach szeroko pojętego sponsoringu, znacznie ułatwiłoby to przeprowadzenie całego przedsięwzięcia.

– Jakie szanse ma opolski festiwal by stać się udaną i zaakceptowaną przez mieszkańców imprezą regionalną?

– Trudno w tej sprawie wyrokować, miałem okazję nieco bliżej obserwować przygotowania festiwali we Wrocławiu i Toruniu i opierając się na opinii kolegów z tych ośrodków należy przyjąć, że nie jest łatwo zyskać szybkie uznanie szerokiej grupy odbiorców. Lecz jeśli impreza się uda, trafi do ludzi, to z czasem zyskuje wiernych fanów i jak we Wrocławiu czy Warszawie, jest oczekiwana przez mieszkańców. Zawsze trudne są początki, to podkreślano we wszystkich ośrodkach, w których podejmowano się trudu organizacji festiwalu. Można włożyć wiele trudu i nakładów w przygotowanie programu, reklamę, a oddźwięk będzie niewielki. My święto nauki przygotowujemy po raz pierwszy, starając się uwzględnić doświadczenia innych organizatorów, lecz wiara w pomyślny rezultat jest nieodzowna. Osoby zaangażowane w przygotowanie programu pierwszego opolskiego festiwalu nauki liczą na przynajmniej życzliwe zainteresowanie odbiorców. Wierzę, że większość szkół będzie zachęcała swoich wychowanków, by poznali potencjalne miejsce przyszłych studiów, wykładowców, a mieszkańcy przyjdą obejrzeć naszą ofertę choćby z ciekawości. Z natury jestem optymistą, dlatego i tym razem jestem dobrej myśli. Festiwal przygotowywany jest po raz pierwszy, to doskonała okazja, by nowe doświadczenia wykorzystać w organizacji kolejnych edycji. Zwykle bywa tak, że zamykając imprezę już należy pomyśleć o kolejnej. Jaki charakter ostatecznie mieć będzie opolski festiwal, czy bardziej ludyczny i powszechny, czy specjalistyczny adresowany do węższego grona i tak pokaże życie i zweryfikują kolejne doświadczenia. Uniwersytet i politechnika to przecież nie są jedyne uczelnie w mieście i regionie, ba nie są to jedyne instytucje zajmujące się nauką i kulturą i dobrze byłoby wszystkie te instytucje włączyć w organizację przyszłego festiwalu. Lecz aby to wszystko ogarnąć i dobrze wykorzystać, trzeba od czegoś zacząć. My właśnie zaczynamy i jestem dobrej myśli. Mam nadzieję, że nie będzie tym pierwszym razem większych wpadek organizacyjnych, wystarczą nam skromne środki i pogoda dopisze. Jak już mówiłem, z natury jestem optymistą.

– Dziękuję za rozmowę.

Szóste w kadencji 2002-2005 posiedzenie Senatu PO w dniu 21 maja br. odbyło się pod przewodnictwem rektora, prof. **P. Wacha,** który na wstępie przedstawił planowany program obrad przyjęty przez obradujących:

1. Sprawy osobowe:
1.1. wyrażenie opinii w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego w PO na czas określony dr hab. **Agaty Zagórowskiej** (WZ)
1.2. wyrażenie zgody na przedłużenie zatrudnienia na stanowisku adiunkta dr. inż. **Włodzimierzowi Stanisławskiemu** (WEiA)
1.3. zmiany w składzie senackiej Komisji ds. Budżetu i Finansów
2. Sprawy organizacyjne:
2.1. plany zagospodarowania II kampusu PO
3. Uchwalenie wymiaru pensum dydaktycznego dla pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych w r. a. 2003/2004
4 Sprawozdanie z działalności PO za rok ubiegły:
4.1. zatwierdzenie sprawozdania finansowego PO za 2002 r.
4.2. sprawozdanie JM Rektora
4.3. ocena działalności rektora za 2002 r.
5. Dyskusja nad nowelizacją obowiązującego w PO systemu ekonomiczno-finansowego; w części dot. podziału dotacji na jednostki organizacyjne
6. Sprawy naukowe:
6.1. uchwalenie planu wydawniczego na 2003 r.
7. Komunikaty, zapytania i wolne wnioski
8. Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Senatu PO w dniu 19 marca br.

Ad 1

Realizując przyjęty porządek rektor powiadomił Senat PO o zatwierdzeniu habilitacji dr Agacie Zagórowskiej, a następnie wręczył mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego w PO na czas nieokreślony: dr. hab. Ludwikowi Habudzie i dr. hab. Waldemarowi Krajewskiemu, profesorom PO.

Na podstawie wyników głosowania Senat Politechniki Opolskiej pozytywnie zaopiniował wniosek dziekana Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji o mianowanie z dniem 1 czerwca 2003 r. dr hab. Agaty Zagórowskiej na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Opolskiej na czas określony – tj. 5 lat.

Zgodnie z § 60 Statutu PO, wyraził zgodę na przedłużenie zatrudnienia na stanowisku adiunkta dr. inż. Włodzimierzowi Stanisławskiemu z dniem 1 września 2003 r. do 35 lat.

Przewodniczący Komisji ds. Budżetu i Finansów – prof. **Ryszard Rojek** powiadomił Senat, że w związku z rezygnacją prof. **Romana Ulbricha** z udziału w pracach Komisji Rada Wydziału Mechanicznego zaproponowała na swojego przedstawiciela mgr. inż. **Marka Bratka**, co Senat zatwierdził stosowną uchwałą.

Prof. R. Rojek poinformował o przewidywanej własnej nieobecności z powodu leczenia sanatoryjnego. W związku z czym czasowe zastępstwo w przewodniczeniu komisji powierzone zostało dr. **Krzysztofowi Malikowi**.

Rektor przypomniał kierownikom jednostek naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, że 31 maja br. upływa termin zakończenia oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych w PO, za okres 1999-2002. Poprosił o zgłaszanie uwag i opinii nt. modernizacji obowiązującego kwestionariusza ocen, aby wyeliminować dysproporcje w punktacji pomiędzy poszczególnymi dziedzinami działalności nauczycieli.

Ad 2

Rektor poinformował Senat, że w czerwcu br. spodziewane jest uzyskanie przez Politechnikę Opolską prawa własności do terenu zlokalizowanego przy ul. Prószkowskiej w Opolu, z czym wiąże się przydział budynków wchodzących w skład przyszłego II kampusu dla poszczególnych jednostek organizacyjnych tak, aby móc zaplanować prace dotyczące zagospodarowania obiektów.

Prorektor ds. nauki – prof. **J. Skubis** przedstawił szczegółowy projekt planu zagospodarowania II kampusu PO na makiecie i mapkach wyjaśniając, że projekt został sporządzony w oparciu o zgłoszenia z jednostek organizacyjnych. Zwrócił się także z prośbą do Senatu PO o zgodę na nową lokalizację Centrum Badań Wydolnościowych na terenie II kampusu PO. Zapowiedział na jednym z jesiennych posiedzeń Senatu dyskusję nad planem scalania i reorganizacji Uczelni.

Po dyskusji oraz na podstawie wyników głosowania:

Senat Politechniki Opolskiej uchwalił plan zagospodarowania II kampusu PO wg załączonej mapki, a mianowicie:

1) parter budynku nr 1 i budynek nr 7 – rektorat i administracja centralna
2) I i II piętro budynku nr 1, budynki nr: 2, 3 i 4 – Wydział Elektrotechniki i Automatyki
3) budynek nr 5 – Biblioteka Główna
4) budynek nr 16 – Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii
5) budynki nr: 12, 13, 21, 22, 23, 24 – zaplecze techniczne II kampusu PO.

Senat PO zaakceptował także nową lokalizację Centrum Badań Wydolnościowych na terenie II kampusu PO.

Ad 3

Senat Politechniki Opolskiej uchwalił pensum dydaktyczne na rok akademicki 2003/2004 dla pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych zatrudnionych w Politechnice Opolskiej:

1. W roku akademickim **2003/2004** wymiary pensum dydaktycznego (w godzinach obliczeniowych) dla pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych wynoszą:

1) rektor, prorektor, dziekan wydziału, dyrektor instytutu	135 godz.
2) prodziekan, z-ca dyrektora instytutu	165 godz.
3) profesor zwyczajny	165 godz.
4) profesor nadzwyczajny z tytułem naukowym	195 godz.
5) dr hab. lub dr na stanowisku profesora nadzwyczajnego	210 godz.
6) pozostali pracownicy naukowo-dydaktyczni	210 godz.
7) starsi wykładowcy	300 godz.
8) wykładowcy	360 godz.
9) lektorzy	390 godz.

10) instruktorzy oraz osoby zatrudnione na stanowiskach równorzędnych 420 godz.

2. Pełnomocnikom rektora oraz pełnomocnikom dziekanów wydziału/dyrektora instytutu zalicza się do obciążenia 30 godz. obliczeniowych z tytułu sprawowanej funkcji. Zaliczenie godzin do pensum wyklucza możliwość pobierania dodatkowego wynagrodzenia z tego tytułu. Decyzję w tej sprawie podejmuje rektor na wniosek dziekana.

3. Opiekunom I lat studiów dziennych oraz opiekunom aktywnie działających studenckich kół naukowych obniża się pensum o 30 godz. obliczeniowych. Decyzję w tej sprawie podejmuje rektor na wniosek dziekana. (Zgodnie ze statutem uczelni § 58 pkt 4).

4. Promotorowi, za kierowanie pracą dyplomową jednego studenta, zalicza się do obciążenia dydaktycznego 10 godzin na studiach dziennych i 8 godzin na studiach zaocznych, rozliczonych po wykonaniu pracy.

5. Zmiany obciążenia dydaktycznego wprowadzone w ust. 4 stanowią korektę siatek studiów obowiązujących w roku akademickim 2003/2004.

6. Pracownikom naukowo-dydaktycznym za sprawowanie opieki naukowej nad jednym studentem studiów indywidualnych, obniża się pensum o 10 godz. obliczeniowych w roku akademickim. Decyzję w tej sprawie podejmuje rektor na wniosek dziekana (Zgodnie ze statutem uczelni § 58 pkt 4)

7. Opiekunom praktyk pedagogicznych na kierunku wychowanie fizyczne zalicza się do obciążenia 2 godz. obliczeniowe na jednego studenta odbywającego praktykę.

8. Pracownikom naukowo-dydaktycznym zalicza się do obciążenia 3 godz. obliczeniowe w semestrze za sprawowanie opieki naukowej nad jednym studentem wyjeżdżającym w ramach programów Socrates/Erasmus i Leonardo da Vinci. Decyzję w tej sprawie podejmuje rektor na wniosek dziekana. (Studenci wyjeżdżający, nie mogą być brani pod uwagę przy rozliczaniu godzin za prace przejściowe (projektowe) i seminaria z wyjątkiem seminarium dyplomowego na ostatnim semestrze studiów).

9. Pensum obniżone z przyczyn, o których mowa w punktach 3 i 6 nie może być niższe od dolnej granicy pensum określonego ustawą o szkolnictwie wyższym, tj. 120 godzin rocznie.

10. Za rozliczenie niewykonanego pensum odpowiada dziekan wydziału/dyrektor instytutu/kierownik studium – kierownik jednostki zatrudniającej nauczyciela akademickiego.

11. W czasie choroby lub innej nieprzewidzianej, usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela akademickiego godziny zajęć dydaktycznych, które według planu zajęć przypadałyby na okres tej nieobecności, zalicza się, dla celów ustalenia liczby godzin zajęć dydaktycznych jako godziny przepracowane zgodnie z planem.

Ad 4

Kwestor – mgr **B. Hetmańska** przedstawiła Senatowi rozliczenie budżetu Uczelni za 2002 r. Zakomunikowała, że ostateczny wynik finansowy wyniósł 31.994,21 zł. Tak więc kolejny rok działania decentralizacji wskazuje na pełną kontrolę nad finansami w poszczególnych jednostkach organizacyjnych. Pełną analizę dot. struktury przychodów i kosztów, dokładnego rozliczenia funduszu socjalnego, funduszu pomocy materialnej dla studentów i funduszu zasadniczego kwestor przedstawiła w materiałach, które wcześniej były udostępnione wszystkim jednostkom, jak również znajdowały się do wglądu w czytelni Biblioteki Głównej, a Senat Politechniki Opolskiej, po zapoznaniu się z opinią biegłego rewidenta, zatwierdził sprawozdanie finansowe Uczelni za 2002 r.

Na wniosek prorektora senat przeznaczył wypracowany w 2002 r. zysk w wysokości 31.994,21 zł na zasilenie funduszu zasadniczego Uczelni.

Rektor Politechniki Opolskiej, przedstawił sprawozdanie z działalności Politechniki Opolskiej za 2002 r. Tekst sprawozdania został wcześniej udostępniony do wglądu u dziekanów wydziałów, dyrektora IMFiCh, w Bibliotece Głównej oraz u sekretarza rektora.

Po dyskusji, na podstawie wyników głosowania Senat Politechniki Opolskie**j** zatwierdził sprawozdanie rektora z działalności Politechniki Opolskiej za 2002 r.

Zgodnie z Ustawą o szkolnictwie wyższym, do kompetencji Senatu PO należy ocena działalności rektora, ten punkt porządku obrad przeprowadził prof. **Stefan Szymura**.

Ocenę poprzedziła dyskusja, która odbyła się bez udziału rektora i prorektorów. Po jej zakończeniu przystąpiono do tajnego głosowania. W jego wyniku Senat Politechniki Opolskiej pozytywnie ocenił działalność rektora Politechniki Opolskiej za 2002 r.

Ad 6

Prorektor ds. nauki – prof. J. Skubis, w imieniu nieobecnego przewodniczącego Komitetu Redakcyjnego – prof. **S. Króla**, przedstawił projekt *Planu wydawniczego na 2003 r.* przyjęty jednogłośnie.

Ad 7

Rektor poinformował Senat PO, że z inicjatywy Prezydenta RP toczą się intensywne prace nad zmianą Ustawy o szkolnictwie wyższym. Przewodniczącym zespołu opracowującego ww. zmiany jest prof. **T. Woźnicki.** Zgodnie z przyjętym harmonogramem prac zespołu projekt tej ustawy zostanie jeszcze przed wakacjami poddany konsultacjom ze środowiskiem akademickim.

Ponadto rektor zwrócił się z prośbą do senatorów o zgłaszanie uwag odnoszących się do algorytmu finansowania na rok przyszły.

Dyrektor administracyjny PO – mgr **Leon Prucnal** zapoznał Senat z kolejnymi zmianami organizacyjnymi planowanymi w jednostkach centralnych, a przede wszystkim Działu Administracyjno-Gospodarczego. Wymienił przewidywane korzyści i oszczędności takie jak poprawa zabezpieczenia mienia i zwiększenie sprawności służb ochrony obiektów, a tym samym zmniejszenie zatrudnienia w grupie portierów o 23 etaty, co łącznie winno dać oszczędności w ciągu roku ok. 150 tys. zł.

Prof. **J. Kubik** zdał relację z zebrania Komisji Inżynierii, które odbyło się w Ostrawie, poświęcone m.in. pamięci prof. **Wacława Olszaka**. W swoim wystąpieniu przybliżył zebranym sylwetkę Profesora oraz wspomniał osobę prof. **Kutty**, związanego z naszym regionem.

Ciąg dalszy na stronie 13

Z KALENDARZA REKTORÓW

■ 14 maja i 12 czerwca br. prorektor ds. organizacyjnych, dr **Zygmunt Kasperski** spotkał się z pełnomocnikami dziekanów ds. budżetu i finansów. Tematem obrad był plan rzeczowo-finansowy na rok 2003.

■ Na zaproszenie marszałka województwa opolskiego prorektor Z. Kasperski uczestniczył w spotkaniu Zespołu Opiniującego, które to gremium pracuje nad Regionalnym Programem Operacyjnym Celu nr 1 na lata 2004-2006.

■ 2 czerwca br. prorektor ds. studenckich prof. **Stanisław Witczak** wraz z mgr. **Januszem Fijakiem** uczestniczyli w seminarium pn. *Proces Boloński*. Organizatorami seminarium były Uniwersytet Wrocławski oraz Narodowa Agencja Programu SOCRATES/ERASMUS.

W programie seminarium znalazły się m. in. takie tematy jak: Europejska Przestrzeń Edukacyjna, ECTS jako system transferu punktów, ECTS jako system akumulacji punktów, Program SOCRATES jako program wspierający integrację europejską w edukacji, Suplement do dyplomu.

■ W dniach 6 i 7 czerwca rektor, prof. **Piotr Wach** uczestniczył w kolejnym posiedzeniu KRASP, który obradował w Katolickim Uniwersytecie w Lublinie, a w dniach od 12 do 15 czerwca w obradach Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych. Gospodarzem konferencji była Politechnika Koszalińska, a rektorzy obradowali w Dźwirzynie.

■ 12 czerwca 2003 r. z roboczą wizytą w Ministerstwie Nauki i Informatyzacji (dawny KBN) przebywał prorektor ds. nauki – prof. **Jerzy Skubis**, gdzie omawiał sprawy naukowe i inwestycyjne Politechniki Opolskiej.

■ Prorektor – prof. J. Skubis 13 czerwca 2003 r. przyjął członków komisji problemowej z Urzędu Miasta Opola. Tematem kontroli była realizacja zadań w zakresie obrony cywilnej Politechniki Opolskiej.

■ 16 czerwca br. nastąpiło uroczyste podpisanie umowy o współpracy pomiędzy Politechniką Opolską a Miejskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Opolu. W imieniu politechniki umowę podpisał prorektor ds. studenckich, prof. S. Witczak.

■ 17 czerwca br. w składzie poszerzonym o dziekanów i reprezentantów związków zawodowych obradowało kolegium rektorskie, skupiając się głównie na problematyce wynikającej z programu obrad Senatu. Posiedzenie wykorzystano także do przeprowadzenia szkolenia obronnego w zakresie obrony cywilnej. Przeprowadził je pracownik odpowiedzialny w uczelni za sprawy obronne, **Cezary Kunicki**.

■ 25 czerwca br. pod przewodnictwem rektora obradował Senat Politechniki Opolskiej

■ 27 czerwca rektor, prof. Piotr Wach przebywał na AGH w Krakowie, gdzie obradował KAUT, a 28 i 29 czerwca w Olejnicy na posiedzeniu Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola.

E. Czaja, A. Drążek,
E. Przystajko, K. Sławiński

OPOLSKI FESTIWAL NAUKI

24 czerwca br. na Politechnice Opolskiej odbyła się konferencja prasowa. Powodem spotkania z dziennikarzami było omówienie stanu przygotowań do I Opolskiego Festiwalu Nauki. W roli gospodarza wystąpił przewodniczący Rady Programowej Festiwalu, prorektor ds. nauki PO, prof. **Jerzy Skubis**, obecny był także wiceprzewodniczący prof. **Adam Latała**, prorektor ds. organizacji i rozwoju Uniwersytetu Opolskiego i koordynator środowiskowy ds. organizacji festiwalu, prof. **Piotr Wieczorek** z UO. Na spotkanie z dziennikarzami przybyli także dr **Ryszard Ciecierski**, przewodniczący Rady Miasta Opola wchodzący w skład rady programowej OFN i pełnomocnik rektora politechniki do spraw związanych z festiwalem dr **Kazimierz Szczygielski** oraz inż. **Józef Waluś**, kierownik Działu Nauki i Współpracy z Zagranicą PO. J. Skubis i A. Latała obszernie omówili rodzaj tej nowej w lokalnym środowisku imprezy, cele jakie stawiają sobie organizatorzy oraz deklarację ideową festiwalu. Sporo uwagi poświęcono sprawom związanym z przygotowaniem imprezy, nie zabrakło także pytań o finanse przedsięwzięcia. Prorektorzy podkreślali, że bardzo liczą na dobrą promocję festiwalu w środkach masowego przekazu.

Z zaproszenia na konferencję skorzystała Miejska Telewizja Opole, Gazeta Wyborcza, Radio Plus, Radio Eska i Panorama Opolska.

kd

Deklaracja ideowa festiwalu

„Opole liczące około 140 tysięcy mieszkańców stało się ważnym ośrodkiem akademickim, w którym dominującą rolę odgrywają dwie najstarsze uczelnie: Politechnika Opolska i Uniwersytet Opolski. W mieście, w którym co czwarty mieszkaniec jest związany z wyższymi uczelniami, bezsprzeczna stała się potrzeba zaprezentowania osiągnięć naukowych, technicznych i edukacyjnych obu uczelni. Jedną z podstawowych misji festiwalu staje się więc propagowanie nauki, promocja uczelni oraz zachęcenie młodych ludzi do studiowania, zdobywania wykształcenia oraz przekonanie ich, że nauka i edukacja stanowią podstawę rozwoju kulturowego, cywilizacyjnego i gospodarczego naszego regionu.

Cele

- promocja i upowszechnienie wśród mieszkańców Opola i regionu opolskiego osiągnięć naukowych i technicznych uzyskanych przez przedstawicieli środowiska akademickiego Opola,

- przedstawienie uzyskanych wyników i efektów badań naukowych i możliwości ich wykorzystania przez jednostki gospodarcze,
- przekonanie społeczeństwa i jednostek decyzyjnych o potrzebie realizacji nauki i inwestowania w nią,
- informowanie społeczeństwa o priorytetowych kierunkach badań naukowych (INFO, BIO, TECHNO), preferowanych przez Komitet Badań Naukowych, w tym zwłaszcza przyswojenie idei społeczeństwa informacyjnego,
- wskazanie młodzieży możliwości kształcenia w opolskich uczelniach i zachęcenie jej do zdobywania wyższego wykształcenia,
- promowanie polityki naukowej i edukacyjnej Unii Europejskiej (międzynarodowe programy badawcze i edukacyjne),
- prelekcje i wyjaśnienia dotyczące rzeczywistych i wyimaginowanych zagrożeń związanych ze stosowaniem nowoczesnych technik i technologii,
- przeprowadzenie ciekawych eksperymentów i prezentacji wzmagających zainteresowanie młodzieży wiedzą i nauką,
- zaoferowanie mieszkańcom regionu opolskiego rozrywki w formie występów artystycznych i sportowych".

(wyimek z wniosku do KBN)

Organizacja roku akademickiego

1. Rok akademicki 2003/2004 rozpoczyna się 1 października 2003 r. i trwa do 30 września 2004 r. i obejmuje dwa semestry, zimowy i letni

2. Semestr zimowy trwa od 1 października 2003 r do 17 lutego 2004 r., a w tym:
- zajęcia dydaktyczne trwające od 1 października 2003 r. do 27 stycznia 2004 r.
- ferie zimowe zaczynają się 22 grudnia 2003 r. i trwają do 4 stycznia 2004 r.
- Zimowa sesja egzaminacyjna trwa od 28 stycznia 2004 r. do 10 lutego 2004 r. i od 18 do 24 lutego 2004 r.
- Przerwa międzysemestralna trwa od 11 do 17 lutego 2004 r.
- Egzaminy komisyjne w sesji zimowej winny zakończyć się do dnia 5 marca 2004 r.

Na niektórych kierunkach studiów zaocznych zajęcia w semestrze zimowym mogą rozpocząć się 27 września 2003 r., a decyzję w tej sprawie podejmują dziekani.

3. Semestr letni trwa od 18 lutego 2004 r. do 30 września 2004 r. a w tym:
- zajęcia dydaktyczne odbywają się od 18 lutego 2004 r. do 8 czerwca 2004 r.
- ferie wiosenne trwają od 8 do 14 kwietnia 2004 r.
- letnia sesja egzaminacyjna trwa od 9 do 22 czerwca i od 1 do 14 września 2004 r.
- egzaminy komisyjne winny zakończyć się do dnia 24 września 2004 r.

Plany i rozkłady zajęć powinny zostać ogłoszone na 7 dni przed rozpoczęciem semestru. Za sprawne i terminowe wykonanie postanowień wynikających z organizacji roku odpowiedzialni są dziekani oraz kierownicy jednostek naukowo-dydaktycznych. Całość prac związanych z organizacją roku akademickiego 2003/2004 nadzoruje i koordynuje prorektor ds. studenckich.

Oprac. na podstawie Zarządzenia nr 22/03 rektora Politechniki Opolskiej

Studenci dla WOŚP

Także i w tym roku studenci politechniki włączyli się w kwestę dla potrzebujących i pomagali w organizacji XI Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Opolu. Najbardziej aktywnym Fundacja WOŚP za pośrednictwem MDK w Opolu przesłała na adres rektora specjalne podziękowania w *imieniu swoim, całej Fundacji, wszystkich naszych Przyjaciół i wszystkich dobrych ludz*i. Na te ciepłe słowa w tym roku zapracowali **Krystian Wojtkiewicz**, student II roku *zarządzania i marketingu*, **Damian Krzyszczuk** – II rok *zarządzania i inżynierii produkcji* i **Daniela Joschko**, studentka II roku *fizjoterapii*.

kd

Rekrutacja

Trwa rekrutacja na studia w Politechnice Opolskiej. Do dnia 4 lipca br. składać można dokumenty na wszystkie kierunki studiów dziennych z wyjątkiem kierunków *wychowanie fizyczne, fizjoterapia* oraz *turystyka i rekreacja,* na których termin upływa 1 lipca br. Kandydaci na studia zaoczne mogą składać dokumenty do dnia 29 sierpnia 2003 roku. Na studiach dziennych przygotowano 2370 miejsc, na studiach zaocznych – 1240 oraz 1020 na studiach magisterskich uzupełniających. Szczegóły dotyczące rekrutacji dostępne są w informatorze i na stronie internetowej Politechniki Opolskiej. Pełne wyniki rekrutacji na studia w PO podamy we wrześniowym numerze *Wiadomości Uczelnianych*.

kd

Wydział Budownictwa

Londyn był miejscem posiedzenia Grupy Roboczej Nr 9, międzynarodowej organizacji ISO (ISO/TC 98/SC 2/ WG 9) poświęconego opracowaniu nowej normy z zakresu: Serviceability of buildings against vibration, które odbyło się w dniach 8 i 9 maja br. Stronę polską w spotkaniu reprezentował jako ekspert Polskiego Komitetu Normalizacji prof. **Tadeusz Chmielewski**, dziekan Wydziału Budownictwa. Grupa obradowała w budynku British Standard Institute. W spotkaniu wzięli udział eksperci z Hiszpanii, Japonii, Kanady, Niemiec, Polski, Szwecji i Wielkiej Brytanii.

AS

Wydział Mechaniczny

Dziekan Wydziału Mechanicznego Politechniki Opolskiej ogłasza rekrutację na I rok środowiskowych studiów doktoranckich, prowadzonych w dyscyplinach *mechanika* oraz *budowa i eksploatacja maszyn*

Termin składania wymaganych dokumentów upływa w dniu **19.09.2003**. Dokumenty przyjmowane są w pokoju D-218 (Dziekanat Wydziału Mechanicznego) przez panią mgr **Annę Stefanowską**.

Wszelkich dodatkowych informacji udziela pełnomocnik dziekana WM ds. studiów doktoranckich, dr inż. **N. Szmolke** (p. E-220, tel. 4006300, e-mail: norbert@po.opole.pl).

■ Wydział Mechaniczny i Katedra Technologii Maszyn i Automatyzacji Produkcji byli organizatoremi posiedzenia Sekcji *Metrologia w Inżynierii Jakości i Diagnostyce" Komitetu Metrologii i Aparatury Naukowej* PAN, które miało miejsce 16 maja br. Część pierwsza poświęcona została metrologii uprawianej na Wydziale Mechanicznym. Dziekan, prof. **Leon Troniewski** przedstawił zebranym syntetyczną informację o jednostce, a prof. **Wit Grzesik** zaprezentował historię i osiągnięcia Katedry Technologii Maszyn i Automatyzacji Produkcji. Wygłoszone zostały również referaty naukowe: dra inż. **Grzegorza Jezierskiego** *Diagnostyka techniczna wybranych urządzeń w Elektrowni „Opole"* i dra inż. **Zbigniewa Zalisza** *Statystyczna kontrola jakości w procesie wytwarzania elementu karoserii samochodu osobowego*. Część pierwszą zakończyło zwiedzanie niektórych laboratoriów m.in. laboratorium sterowania jakością w KTMiAP. Uczestnicy posiedzenia na zaproszenie prof. **Zdzisława Kabzy** obejrzeli również laboratoria Katedry Elektrowni i Systemów Pomiarowych znajdujące się na WEiA. Druga część posiedzenia odbyła się na terenie Elektrowni „Opole". Oprócz spotkania z przedstawicielami dyrekcji w jej programie znalazło się również zwiedzanie elektrowni. Na zakończenie w sali konferencyjnej Elektrowni „Opole" miała miejsce część zamknięta obrad poświecona sprawom wewnętrznym sekcji.

■ W dniach 19–24 maja w Sewastopolu odbyła się *Międzynarodowa Naukowo-Techniczna Konferencja Studentów, Doktorantów i Młodych Pracowników Nauki pn. Nowoczesne kierunki rozwoju technologii budowy maszyn, przyrządów i transportu*. Współorganizatorem_konferencji – co wynika z nawiązanej współpracy jest Politechnika Opolska, a członkami Komitetu Organizacyjnego byli profesorowie **Wiktor Taranenko i Wit Grzesik**. W konferencji uczestniczyli i własne referaty wygłosili studenci V roku WM: **Krzysztof Żak,** który przedstawił *Badanie procesu skrawania ostrzami z powłokami wielowarstwowymi,* **Krzysztof Królikowski** – *Modelowanie wysokości mikronierówności powierzchni po toczeniu materiałów w stanie utwardzonym,* **Grzegorz Kudela –** *Wybór algorytmów sterowania adaptacyjnego układu dynamicznego obrabiarek,* **Marek Łapin –** *Komputerowo wspomagane projektowanie procesu technologicznego,* **Joanna Skoczylas -***Hydrodynamic parameters of concurrent flow of gas and foaming liquid thought trickle-bed reactor,* **Magdalena Proczka –** *Hydrodynamics of the concurrent down flow of gas foaming liquid throughthe packed bed,* **Małgorzata Łukomska** *Parameters characterizing water-oil emulsions.* **Tomasz Mańka –** *Wykorzystanie energii biogazu w Polsce.* Wszyscy nasi studenci za przygotowane prace zostali wyróżnieni dyplomami I stopnia.

■ 26–30 maja również w Sewastopolu odbyła się *Międzynarodowa Konferencja, Automatyzacja – Problemy, Idee, Rozwiązania APIR*. Członkami Komitetu Organizacyjnego konferencji byli prof. Wiktor Taranenko i prof. Wit Grzesik. Prof. Taranenko wygłosił referat pt. *Ekonomiczeskij analiz obrabotki korpusnych dietaliej w zubkom awtomatizirowannom proizwodstwie (GAP)*, **Taranenko W.A. i inni** *Optimalnyje rieżimy nagriewa pri tiermowakuumnoj obrabotkie stiekljannych elektronnołucziewych izdielij*, **Taranenko W.A., Czachor G.** *Performance of adaptive control algorithm for machining process in the presence of computational delays.* W materiałach konferencyjnych opublikowane zostały również artykuły autorstwa: **Marii Hepner, Stanisława Króla, Zbigniewa Zalisza** *Własności trybologiczne natlenionego powierzchniowo tytanu w funkcji obciążenia* i **Stanisława Anweilera, Romana Ulbricha** *Potentials of automatized evaluation of two-phase gas-solid flow pattern oraz* **Doroty Anders, Anny Kuczuk i innych** *Tiechnołogii awtomatizirowannogo prociessa organiczieskoj pierierabotki otchodow Polsze*, a także *Intiensifikacija awtomatizirowannogo prociessa organiczieskoj pierierabotki otchodow w bioriektorach na primierie tiechnołogii HERHOF*, **Krystyny Słodczyk** *Wybor optimalnoj skorosti dwiżenija stocznych wot mołokopierierabatywajuszczich priedpritij w biorieaktorach s makrogidrofitami* i **Grzegorza Czachora** *A predictive adaptive cautious controller for machining process.*

■ Profesorowie W. Taranenko i W. Grzesik byli uczestnikami konferencji naukowo-technicznej *Technologiczne Systemy Informacyjne w Inżynierii Produkcji i Kształceniu Technicznym*, która w dniach 5–6 czerwca odbyła się w Kazimierzu Dolnym. Wygłosili tam autorskie referaty, byli również w komitecie organizacyjnym. Uczestnikiem był też doktorant mgr inż. Grzegorz Czachor, który wygłosił referat nt. *Model układu dynamicznego toczenia dla potrzeb sterowania*. W materiałach konferencyjnych opublikowano również referaty innych pracowników katedry.

■ II Sympozjum Mechaniki Zniszczenia Materiałów i Konstrukcji zorganizowane przez Politechnikę Białostocką odbyło się dniach 4–7 czerwca 2003 r. W składzie Komitetu Naukowego są dwaj profesorowie naszej uczelni **E. Macha** i **R. Parkitny**. Sympozjum zgromadziło blisko 100 naukowców, którzy zaprezentowali 90 prac. Tym razem w sympozjum wzięły udział cztery osoby z Wydziału Mechanicznego prof. **T. Łagoda** i asystenci **A. Karolczuk**, **A. Niesłony** mgr **Z. Marciniak**. Zaprezentowano cztery referaty:

- Karolczuk A., Macha E.: *Położenia płaszczyzn złomu zmęczeniowego stali 18G2A i ich estymacja metodą funkcji wagowych*,
- Lachowicz C., Rozumek D., Marciniak Z.: *Badanie próbek gładkich i z karbem przy zginaniu stało- i zmiennoamplitudowym*,
- Łagoda T.: *Nielokalny parametr uszkodzenia zmęczeniowego w ujęciu energetycznym*,
- Łagoda T., Macha E., Achtelik H., Karolczuk A., Niesłony A., Pawliczek R.: *Trwałość zmęczeniowa stali 18G2A i 10HNAP przy kombinacji zginania ze skręcaniem w ujęciu nielokalnego parametru energetycznego*.

Jedną z sesji tej niezwykle wartościowej konferencji prowadził prof. T. Łagoda.

■ Prof. **Roman Ulbrich**, na zaproszenie prezydenta Opola, **Ryszarda Zembaczyńskiego**, uczestniczył w dniach 3–6 czerwca w oficjalnej delegacji do Poczdamu. Powodem wyjazdu była 30. rocznica partnerstwa pomiędzy Opolem i Poczdamem. Wyjazd stał się okazją do spotkań z przedstawicielami Fachhochschule w Poczdamie. Uzgodniono wolę współpracy w zakresie wymiany studentów oraz współpracy naukowej w zakresie gospodarki energetycznej, termomodernizacji i rewitalizacji budynków.

■ Trwają prace nad polsko-niemiecko-chińskim sympozjum nt. ochrony środowiska, zaplanowanym na połowę października w Stuttgarcie. Chętni do przygotowania referatów i udziału w sympozjum proszeni są o zgłaszanie się w terminie do 30.06.2003 r. na adres rulb@po.opole.pl.

■ Referatem prof. **Jurija Haszczyna** z Sewastopola pt. *Ratownictwo pożarowe a ochrona środowiska*, który wygłoszony został 3 czerwca na Wydziale Mechanicznym, zakończono w tym roku akademickim wykłady Wszechnicy Ekologicznej.

■ Dnia 2 czerwca br. w siedzibie Dyrekcji Zakładów H. CEGIELSKI-POZNAŃ SA w Poznaniu zorganizowano Sympozjum Silników Spalinowych, w którym wzięli udział pracownicy Zakładu Samochodów: dr inż. **Jerzy Jantos** i dr inż. **Jarosław Mamala.** Podczas spotkania zaprezentowano referaty na temat tendencji rozwojowych silników samochodowych oraz różnych rodzajów silników m.in. silników okrętowych produkcji H. Cegielski oraz silników sterowanych elektronicznie typu Common Rail. Po południu odbył się pokaz silników okrętowych w budowie oraz na hamowni HCP. Sympozjum zostało zorganizowane przez Polskie Towarzystwo Naukowe Silników Spalinowych oraz Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich O/Poznań przy współudziale H. CEGIELSKI-POZNAŃ SA i Politechniki Poznańskiej.

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

Konferencja metodyczna dla nauczycieli wychowania fizycznego

18 maja br. odbyła się we Wrocławiu konferencja metodyczna dla nauczycieli wychowania fizycznego pt. „Zespołowe gry sportowe jako środek edukacji dzieci i młodzieży". Konferencję zorganizowały: Katedra Zespołowych Gier Sportowych Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, *BK* Wydawnictwo i Księgarnie oraz Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli.

Cele konferencji określono w czterech punktach:

- Przedstawienie innowacyjnego rozumienia celów kształcenia fizycznego w reformowanej szkole,
- Praktyczne nabywanie umiejętności diagnozowania dziecka podczas gry zespołowej,
- Przykładowe rozwiązania metodyczne osiągania celów w zakresie kształcenia fizycznego w nietypowych warunkach z wykorzystaniem wybranych odmian gier zespołowych,
- Inspiracja nauczycieli do konstruowania programów kształcenia fizycznego w dostosowaniu do potrzeb i zainteresowań uczniów.

W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele WWFiF dr **Cezary Kuśnierz** i dr **Marek Jagusz** – pracownicy Zakładu Metodyki WF.

Lekkoatletyka w teorii i praktyce

W Gdańsku w dniach 16–17 maja br. zorganizowana została przez Akademię Wychowania Fizycznego i Sportu Konferencja Naukowa – Lekkoatletyka w teorii i praktyce. Wydział WFiF reprezentowali na konferencji – prof. **Józef Wojnar** i mgr **Rafał Tataruch**. R. Tataruch zaprezentował referat „Analiza obciążeń treningowych w pchnięciu kulą w makrocyklu przygotowań do igrzysk olimpijskich".

Studenci absolwenci 2003

4 czerwca br. w obecności prorektora ds. studenckich prof. **Stanisława Witczaka** oraz prodziekanów prof. **Stanisława Zagórnego** i mgr. **Pawła Czerepoka** uroczyście pożegnano absolwentów sportowców z rocznika 2003. Absolwenci, którzy przybyli wraz ze swoimi trenerami do sali 105 przy ulicy Działkowej otrzymali pamiątkowe puchary, medale i koszulki.

Na uroczystości obecni byli:

■ dżudoczki – **Dorota Harmo** i **Janina Ficek**

■ koszykarki – **Natalia Sławek**, **Magdalena Niewdana**, **Stella Adamska**, **Barbara Fedynyszyn** i **Anna Podgórska**
■ siatkarki – **Dorota Borzucka**, **Ewa Komorowska**, **Kamila Lenc** i **Marta Sawicz**, oraz
■ siatkarze – **Bartłomiej Marcinów**, **Przemysław Goryczka**, **Piotr Śniatowski**, **Mariusz Sawlewicz**
■ narciarz – **Szymon Haniaczyk**
■ piłkarze – **Tomasz Piwowarczyk**, **Marek Piernikarski**, **Grzegorz Łupak**
■ uprawiający wspinaczkę skałkową – **Zbigniew Jankowski** i **Tomasz Dębek**

Nie zabrakło także przedstawicieli Klubu Uczelnianego AZS, pani prezes Doroty Borzuckiej, wiceprezesa Zbigniewa Jankowskiego a także Kamili Lenc i Tomasza Dębka występujących na uroczystości w podwójnej roli.

T. Bohdan

■ Dr **Michał Szepelawy**, adiunkt w Zakładzie Metodyki Wychowania Fizycznego, Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii w dniach od 9 do 11 kwietnia br. uczestniczył w międzynarodowej konferencji zorganizowanej przez Pedagogicka Fakulta, Katedra Tčlesne Vychovy, Ostrawska Univerzita na temat Pedagogicke Kinantropologie. Wygłosił tam referat na temat *Uwarunkowania środowiskowe a rozwój motoryczny populacji dzieci i młodzieży*, który przyczynił się do żywej dyskusji i wymiany poglądów naukowców zajmujących się tą problematyka. Podkreślano, że polscy naukowcy precyzyjnie i szybko próbują uchwycić istotę zmian jakie w tej dziedzinie następują.

Zaś 29 kwietnia dr Szepelawy był w Uniwersytecie w Ołomuńcu (Univerzita Palackčho w Olomouci), gdzie wziął udział w konferencji naukowej na temat Integrŕlni Pohled na ČLOVEKA, zorganizowanej przez tamtejszą Katedra antropologie a zdravovčdy. Przedstawił tam referat zatytułowany *Rozwój motoryczny współczesnej generacji dzieci i młodzieży*. Na konferencji zgromadziło się wielu naukowców zajmujących się tą problematyką z wielu ośrodków naukowych Czech, Słowacji i Polski.

M.Sz.

Nad jeziorem o zdrowiu

Nad Jeziorem Krasne w dniach 23–25 maja odbyła się konferencja naukowa na temat: *Model zdrowego stylu życia jako zadanie interdyscyplinarne*. Spotkanie zorganizowały Akademia Medyczna w Lublinie, Wyższa Szkoła Umiejętności Pedagogicznych i Zarządzania w Rykach oraz Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Białej Podlaskiej.

Cechą tej konferencji była nie tylko wielość – bo zgłoszono trzysta referatów i doniesień naukowych – ale i wieloaspektowość spojrzenia na problematykę zdrowia w ujęciu medycznym, pedagogicznym, jak również społecznym.

Na szczególną uwagę zasługuje bardzo szybkie i dobre pod względem edytorskim przygotowanie trzech tomów materiałów konferencyjnych zawierających pełne teksty opracowań autorskich.

Stosowany obecnie obyczaj wręczania uczestnikom konferencji już na powitanie tekstów wystąpień wzmacnia ich autorów, a zarazem rozluźnia nieco koncentrację uwagi słuchaczy podczas sesji, bowiem tego czego się nie dosłyszy to można doczytać, a w międzyczasie porozmawiać na inne tematy. Dlatego cierpi na tym poziom i zakres dyskusji.

Mocno zaznaczony został w konferencji udział przedstawicieli Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii naszej Uczelni, bo do druku zostało przyjętych 18 referatów, współprzewodniczyli obradom prof. **Ludmiła Sadovnicova** i dziekan wydziału prof. **Józef Wojnar**, a swoje referaty wygłosili L. Sadovnicova, J. Wojnar, dr **Michał Szepelawy**, mgr **Justyna Charaśna**, dr **Katarzyna Sojka-Krawiec**, dr **Marek Jagusz**, dr **Cezary Kuśnierz**, dr **Stanisław Szczepański**.

Tak znaczący udział w wystąpieniach konferencyjnych oraz pełna integracja naszych przedstawicieli w części rekreacyjno-zdrowotnej zwróciły uwagę uczestników na fakt istnienia i twórczego działania na Politechnice Opolskiej nowego ośrodka edukacji zdrowotnej.

Na wzmiankę zasługuje także występ folklorystycznego zespołu pieśni i tańca Akademii Rolniczej. Wielka dynamika, autentyzm, radość w przeżywaniu doznań z wykonywanych tańców, przyśpiewek ludowych i biesiadnych wzbudzały zachwyt, a zarazem nutkę zazdrości, że nasza uczelnia takiego zespołu nie posiada. Budzi się w tym miejscu refleksja, czy aby stwarzamy naszym studentom warunki na uczestniczenie w zajęciach z kręgu kultury regionalnej?

Stanisław Szczepański

Naród dwupoziomowy na Zaolziu w Czechach

Jaka jest tożsamość narodowa i etniczna Polaków żyjących w Czechach na Zaolziu? To pytanie jest często stawiane na konferencjach naukowych poświęconych kulturze pogranicza polsko-czeskiego. Próby odpowiedzi na to pytanie są zwykle tak absorbujące i ciekawe dla badaczy, że przenoszą się poza oficjalne sale konferencyjne i trwają w kuluarach do późnych godzin nocnych. Podobnie było na międzynarodowym seminarium „Pogranicze – kultura – religia" w Polanicy Zdroju w dniach od 27 do 28 czerwca 2003 r. Jego organizatorami były trzy polskie placówki naukowe Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych Uniwersytetu Wrocławskiego; Instytut Pedagogiki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałbrzychu oraz Wydział Nauk Społecznych Wałbrzyskiej Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości. W seminarium udział wzięli pracownicy Politechniki Opolskiej z Zakładu Turystyki i Rekreacji Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii, którzy

przedstawili: w sekcji metodologicznej – dr **Bogumiła Duber** „Turystyka regionalna w Euroregionie Pradziad" oraz w sekcji empirycznej – dr **Jan Kurek** „Strategiczne położenie miejsc kultu św. Stanisława na Śląsku".

Problem tożsamości narodowej, etnicznej i wyznaniowej Polaków na Zaolziu podnosił kilkakrotnie na konferencji Józef Szymeczek z Ośrodka Dokumentacji Kongresu Polaków w Republice Czeskiej. Stwierdził on, że sam ma tożsamość polską dzięki wychowaniu w polskiej rodzinie, w polskim harcerstwie w Czechach oraz poprzez przynależność do Śląskiego Kościoła Luterańskiego, który w miejscowości gdzie mieszka, w Nytku, związany był zawsze z kulturą polską. Józef Szymeczek zaznaczył, że czuje się Polakiem mieszkającym w Czechach i jako obywatel czeski nie wyobraża sobie, aby Zaolzie mogło być kiedykolwiek poza granicami państwa czeskiego. Nigdy nie chciał mieszkać na stałe w Polsce i nie czuje tak silnego emocjonalnego związku z państwem polskim jak z czeskim.

Dość powszechnie przyjmuje się, że podstawą do określenia się narodowego człowieka jest ujawnienie się jego identyfikacji, z określonym państwem uznawanym przez niego za narodowe. Co jednak robić, gdy dane państwo przestało istnieć jak Polska w XIX w., czy też nigdy jeszcze nie powstało jak zjednoczony suwerenny Kurdystan? Badacze narodów odpowiadają, że nie jest ważne, czy dane państwo istniało i istnieje realnie czy też jest tylko bytem w sferze zbiorowych pragnień i marzeń danej społeczności. Ważne jest, aby ludzie należący do określonej grupy narodowej widzieli się w silnym emocjonalnym związku z realnym czy też legendarnym państwem. Czasami bywa tak, że ludzie równocześnie określają się względem dwóch państw. Np. na Opolszczyźnie w XIX w. Ślązak o polskiej świadomości narodowej był silnie emocjonalnie związany z legendarnym, nieistniejącym wówczas państwem polskim, a słabiej z państwem pruskim, mimo że był jego lojalnym obywatelem. W tym przypadku można mówić o dwupoziomowym poczuciu narodowym polskim i pruskim. Byli też polscy Prusacy, którzy identyfikowali się z państwem pruskim, a swą polskość postrzegali w kategoriach etnicznych. Obecnie można obserwować w Ameryce i Europie proces etnizacji mniejszości narodowych. W czasie jego trwania członkowie różnych mniejszości narodowych tracą swe emocjonalne powiązania z państwem, z którym identyfikowali się ich przodkowie i stają się „etnikami", czyli członkami mniejszości etnicznych, w państwie, w którym mieszkają i z którym się identyfikują. W ten sposób stają się Amerykanami, Niemcami czy (coraz częściej tylko) Europejczykami.

Kim więc są w większości Polacy na Zaolziu? Czy są oni członkami dwupoziomowego narodu polsko-czeskiego lub czesko-polskiego, czy też polskiej grupy etnicznej w Czechach? Członkowie konferencji pytania te pozostawili otwarte, gdyż wciąż jest brak wiarygodnych szczegółowych danych na ten temat, mimo przeprowadzenia dwóch spisów powszechnych w Republice Czeskiej. Warto tu przypomnieć, że pierwszy z nich wykazał istnienie narodu śląskiego (ponad 60 tys. osób) i morawskiego (ponad milion osób) w Czechach, a drugi nie potwierdził tej rewelacji.

Jan Kurek, adiunkt w Zakładzie Turystyki i Rekreacji WWFiF

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji

■ W konferencji zorganizowanej przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu nt. *Zagraniczne inwestycje bezpośrednie* w dniach 22-23 maja br. uczestniczyły dr **Maria Kania** oraz mgr inż. **Ewa Kąciak**. Dr M. Kania wygłosiła referat *Wpływ niemieckich inwestycji bezpośrednich na stan środowiska naturalnego w województwie opolskim*.

■ W Szklarskiej Porębie w dniach 26-28 maja br. odbyła się IV Konferencja Naukowa nt. *Zarządzanie finansami firm – teoria i praktyka*. Organizatorem konferencji była Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu. Reprezentantki WZiIP wygłosiły następujące referaty: mgr **A. Bartkiewicz** *Dualizm systemu amortyzacyjnego w finansach przedsiębiorstw*, mgr inż. **A. Zygmunt** *Przesłanki wyboru źródeł finansowania przedsiębiorstw (na przykładzie spółek sektora chemicznego)*, mgr inż. **J. Zygmunt** *Certyfikaty indeksowe jako instrument inwestowania przedsiębiorstwa*.

■ 30 maja br. na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Opolskiego odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. inż. **Rafała Matwiejczuka**. Promotorem pracy *Wpływ zarządzania marketingowo-logistycznego na efektywność procesów tworzenia wartości* był prof. zw. dr hab. **Piotr Blaik**. Panu doktorowi Matwiejczukowi składamy serdeczne gratulacje.

■ Drużyna siatkarska WZiIP zajęła II miejsce w finałach Ligi Uczelnianej. Skład drużyny tworzą: **J. Michalak, M. Kwiecień, P. Żabnicki, P. Morzydusza, K. Piotruk, P. Kadłubowski, A. Mirek, W. Tarapata**. Za pośrednictwem *Wiadomości Uczelnianych* składamy serdeczne gratulacje i życzymy dalszych sukcesów.

■ Do tradycji weszło już organizowanie przez wydział konferencji naukowej na zamku w Otmuchowie. W tym roku, w dniach 16-18 czerwca Międzynarodowa Konferencja Naukowa odbyła się na temat: *Polska krajem Unii Europejskiej – problemy transformacji systemowej i regionalnej, a* współorganizatorem była Wyższa Szkoła Ekonomii i Administracji w Bytomiu. Na program konferencji złożyło się sześć sesji tematycznych, w czasie których wygłoszono ponad 30 referatów.

MSz

Biblioteka Główna

■ 7 maja br. bibliotekarze, pracownicy i studenci Politechniki Opolskiej i Uniwersytetu Opolskiego uczestniczyli w szkoleniu z zakresu obsługi baz czasopism elektronicznych EBSCO. Uczestnicy szkolenia zapoznali się z nowymi technikami wyszukiwawczymi oraz z nowościami w zakresie administrowania bazą.

■ 23 maja br. bibliotekarze środowiska opolskiego uczestniczyli w pokazie systemu bibliotecznego Prolib. System ten, opracowany zarówno dla małych, jak i dużych bibliotek oraz ośrodków informacji, pozwala zautomatyzować nie tylko jedną bibliotekę, ale również lokalną sieć bibliotek. Celem bibliotekarzy środowiska opolskiego jest stworzenie sieci, która pozwoliłaby na unowocześnienie procesów bibliotecznych oraz umożliwiłaby globalne przeszukiwanie zasobów bibliotek opolskich.

Anna Kmiecik

Mistrzostwa Polski politechnik w judo

XXII edycja indywidualnych mistrzostw Polski politechnik w judo rozegrana została w dniach 16-17 maja br. w hali Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej w Gliwicach. PO reprezentowało 5 zawodników i trener **Marzena Węgrzyn**. Indywidualnie najlepiej zaprezentował się **Wojciech Piekarczyk**, który zdobył złoty medal w kat. 81 kg. W mistrzostwach wzięło udział 106 zawodników z 12 politechnik. W klasyfikacji drużynowej Politechnika Opolska zajęła 10. miejsce.

Mistrzostwa Polski szkół wyższych w szachach

W dniach 2–4 maja br. w Olsztynie odbyły się mistrzostwa Polski szkół wyższych w szachach. PO reprezentowali na tych zawodach: **Michał** i **Krystian Klakwirka**, **Marta Kluczewska** oraz **Rafał Chwaliński**. W klasyfikacji drużynowej na 32 uczelnie Politechnika Opolska zajęła 21. miejsce.

Siatkarze AZS-u w pierwszej lidze

W związku z wycofaniem się drużyny MKS-u Andrychów turniej barażowy o utrzymanie się w serii B nie doszedł do skutku. Decyzją PZPS zainteresowane drużyny, a wśród nich AZS Opole w przyszłym sezonie grać będą na parkietach zreorganizowanej pierwszej ligi. Jak poinformował nas trener **Zbigniew Rektor** przygotowania do nowego sezonu rozpoczną się 18 sierpnia od obozu w Świnoujściu. Od 1 września w Opolu rozpocznie się obóz dochodzeniowy, a obecnie trwa etap uzupełniania zespołu.

Mistrzostwa Polski politechnik w siatkówce plażowej

Klub Sportowy AZS Politechniki Wrocławskiej był organizatorem rozegranych w dniach 22–25 maja br. mistrzostw Polski politechnik w siatkówce plażowej. W turnieju męskim wystartowało 31 zespołów z 17 uczelni. Najlepiej wypadli reprezentanci PO **Jakub Zagaja** i **Piotr Gacek**, którzy zdobyli złoty medal. Trzecie miejsce zajęli **Marek Wędykier** i **Miłosz Majka**, a tym samym w klasyfikacji drużynowej triumfowała prowadzona przez duet trenerski – **Paweł Czerepok**, **Zbigniew Rektor** – Politechnika Opolska. W turnieju kobiet wystartowało 28 zespołów z 15 uczelni. Prowadzone przez **Bożenę Baniak** zawodniczki PO uplasowały się na 9. miejscu.

O Różę Olesna

10 maja br. odbył się bieg uliczny *O Różę Olesna*. Na dystansie 5000 m rywalizowało blisko 200 zawodników. Z 30-osobowej grupy reprezentującej PO najszybciej do mety przybiegł **Marcin Seretny**, który był 63. Organizatorami wyjazdu opolskich studentów byli mgr **Rafał Tataruch** i mgr **Włodzimierz Tomczyk**. Imprezę zorganizował Urząd Miasta Olesna.

Otwarte Mistrzostwa Opola studentów w teście Coopera

2 czerwca br. na stadionie III LO odbyły się Otwarte Mistrzostwa Opola studentów w teście Coopera. Spośród 52 zawodników w ciągu 12 minut biegu najdłuższy dystans – 3700 metrów pokonał student III roku *wychowania fizycznego* **Arkadiusz Janicki**. Najlepszą w grupie kobiet okazała się **Katarzyna Skwark** (I rok *fizjoterapii*), która przebiegła dystans 2630 m. Organizatorem mistrzostw był AZS Opole.

T. Bogdan

Ciąg dalszy ze strony 6

Dziekan Wydziału Budownictwa – prof. **T. Chmielewski** przypomniał, że 16 kwietnia br. minęła 20. rocznica śmierci prof. **Oswalda Matei**, którą pracownicy Wydziału upamiętnili odwiedzając i porządkując grób byłego Rektora WSI w Opolu.

W dalszej części swojej wypowiedzi powiadomił Senat, że wystąpił z pismem do Komisji ds. Rozwoju Informatycznej Infrastruktury Uczelni z propozycją zmiany algorytmu obciążenia kosztami użytkowania sieci MAN proporcjonalnie do liczby pracowników naukowo-dydaktycznych poszczególnych wydziałów przewodniczący Komisji ds. Rozwoju Informatycznej Infrastruktury Uczelni – prof. **B. Dobrowolski** przedstawił stanowisko komisji w ww. sprawie i poinformował, że Komisja uznała, iż wskaźnikiem stopnia wykorzystania zasobów sieci może być liczba osób zatrudnionych w danej jednostce i w związku z tym komisja zaproponowała nowy algorytm finansowania kosztów dostępu do internetu. Przedstawił dwa warianty procentowego udziału poszczególnych jednostek w finansowaniu dostępu do internetu w 2003 r. Poinformował, że komisja zwróci się z wnioskiem do władz Uczelni o wdrożenie w roku 2003 (lub od 1 stycznia 2004 r.) nowego algorytmu odpłatności.

Prodziekan ds. studenckich WZiIP – prof. L. Habuda odczytał stanowisko Rady Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji odnośnie skutków finansowych, jakie wynikają z Zarządzenia JM Rektora Politechniki Opolskiej nr 11/2003 w sprawie: ustalenia stawek wynagrodzenia za ponadwymiarowe zajęcia dydaktyczne realizowane w PO w postaci umowy zlecenia lub umowy o dzieło dydaktyczne oraz za zajęcia dydaktyczne na studiach doktoranckich oraz sposobu rozliczania zajęć dydaktycznych.

Ad 8

Senat Politechniki Opolskiej zatwierdził protokół z posiedzenia Senatu PO w dniu 19 marca 2003 r.

Na podstawie protokołu sporządzonego przez sekretarza rektora

kd

Jak dobrze promować uczelnie

W dniach 30-31 maja br. obradowała na Uniwersytecie Warszawskim II Konferencja Rzeczników Prasowych i Szefów Działów Promocji Uczelni Polskich. Program konferencji obejmował dwa bloki tematyczne:

- szkolenie zawodowe, na które składały się wystąpienia prof. Pawła Śpiewaka (jak skutecznie promować uczelnię), prof. Jerzego Bralczyka (techniki wypowiedzi rzecznika prasowego lub szefa działu promocji), Mateusza Zaremby z Agencji McCann-Erickson Polska (wirtualne biuro prasowe), Waldemara Zbytka z Okrągłego Stołu Organizacji Studenckich (pomoc studentów w pracy biur promocji) oraz Jacka Polkowskiego, rzecznika prasowego Szkoły Głównej Handlowej (metody pozyskiwania środków przez biura informacji i promocji):

- sprawy organizacyjno-zawodowe, złożone z wystąpień Piotra Golany z Departamentu Promocji MSZ, Jolanty Bader z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu oraz Witolda Sienkiewicza z Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji (wszystkie wystąpienia poświęcone problemom promocji polskich uczelni zagranicą).

Głównym cele organizatorów II Konferencji było podjęcie działań mających na celu zespolenie środowiska pracowników PR i promocji uczelni polskich, tak aby w pełni wykorzystywały środki finansowe, znajdujące się w gestii organów administracji rządowej oraz funduszach europejskich.

W trakcie spotkań wskazano problemy, z jakimi borykają się polskie uczelnie w zakresie promocji.

- Powolny proces depopulacji i zmiany zachodzące w oczekiwaniach młodych ludzi – uczelnie muszą „wyjść" do młodych ludzi z nową ofertą, która powinna być inaczej przedstawiona w zakresie treści i grafiki (konieczna jest także współpraca w tej mierze ze studentami). Dotyczy to także studentów zagranicznych. Najlepiej radzą sobie z tym problemem uczelnie duże i znane na rynku polskim;

- niedostateczne wykorzystanie przez biura promocji (prasowe) studentów i wolontariuszy, co spowodowane jest niechęcią do tego typu „pracowników" lub nieznajomością tego typu możliwości;

- zmniejszenie środków (lub ich zupełny brak w przypadku małych uczelni) przeznaczonych na promocję spowodowane zapaścią finansów publicznych. Uczelnie nie mają wpływu na ten stan rzeczy;

- niedostateczne wykorzystanie instrumentów finansowych, dostępnych w kraju (fundraising, fundusze rządowe), co spowodowane jest niejednolitym usytuowaniem biur promocji (informacji i promocji) w strukturach uczelni oraz nieprzygotowaniem odpowiednich kadr do tego rodzaju wyzwań – najlepiej jak wskazano sytuacja ta przedstawia się m.in. w dużych ośrodkach, np. w SGH, która jedynie poprzez sprzedaż powierzchni reklamowych zarobiła w ub. r. ponad 150 tysięcy złotych netto.

- brak możliwości wykorzystania funduszy europejskich i skutecznej promocji polskich uczelni za granicą – pojedyncze uczelnie nie są w stanie pokryć kosztów promocji, a brak jest dla organizacji europejskich odpowiedniej struktury w Polsce

- powszechny brak świadomości na uczelniach, że promocja to zadanie nie tylko wyznaczonych do tego biur, ale pracowników wszystkich szczebli, którzy tworzą wizerunek uczelni (pojawiła się propozycja sporządzenia wniosku do KRASP o stosowny apel do pracowników uczelni wyższych).

Wyraźnie należy podkreślić, że polskie uczelnie państwowe nie są dla siebie konkurentami na rynku edukacyjnym – wykazały to badania przeprowadzone przez UW i inne uczelnie z mniejszych ośrodków.

Na zakończenie uczestnicy konferencji opracowali Deklarację współpracy, w której postanowili zacieśnić współpracę pomiędzy biurami prasowymi, promocji i karier, co doprowadzić ma do wymiany informacji, organizowania wspólnych akcji promocyjnych za granicą, stworzenia możliwości szkoleń i wymiany doświadczeń.

Nie przesądzono formy takiej współpracy – stowarzyszenia (co popierała większość uczestników), luźnej organizacji czy nieformalnych spotkań. Większość zgadzała się z tym, że tworzona instytucja powinna być ciałem doradczym (pomocniczych) działającym pod egidą KRASP, jako jedynej struktury uznawanej przez instytucje państwowe za reprezentanta środowisk uczelni.

Kilka dni później tj. 10 czerwca br. na wniosek Konferencji Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola, miało miejsce spotkanie rzeczników prasowych i osób zajmujących się informacją i promocją uczelni naszego regionu. Spotkanie miało na celu wymianę doświadczeń oraz sformułowanie wniosków, tez odnośnie kreowania wizerunku uczelni i ich relacji z mediami.

Rezultaty tego spotkania będą przedstawione KRUWiO, które będzie dyskutować na ten temat na swoim spotkaniu w końcu czerwca br.

ks

Fot. z archiwum organizatorów

Procesy decyzyjne zorientowane na wartość, czyli jak elity europejskie podejmują decyzje

I. Pytanie o tożsamość europejską ma sens nawet w perspektywie globalizacji

Pytanie o to, **co jest europejskie w Europie** jest zadawane i akcentowane wszędzie tam, gdzie działanie i myślenie już od dawna odbywa się na globalną skalę – czyli w gospodarce i w świecie finansów. W obu przypadkach, amerykański model postępowania, reguł i zachowania stopniowo zdobywa przewagę. I nie przeszkadza tutaj nawet fakt, że więcej niż 4/5 europejskiego handlu zagranicznego odbywa się ciągle wewnątrz obszaru Europy i tylko pozostała 1/5 przypada na resztę świata. Bez wątpienia Europejczycy szanują inne zasady i przyzwyczajeni są do innego sposobu postępowania niż ich amerykańscy lub azjatyccy partnerzy. Te różnice są największe, gdy trzeba podjąć decyzje – niezależnie czy są one związane z polityką czy z ekonomią, czy dotyczą one biznesu, banków lub innych instytucji.

Chodzi więc o to, aby nie kreować antagonistycznej wizji, ale wziąć pod uwagę różnice, które mogą pomóc w zdobyciu lepszej wiedzy na temat czyjeś tożsamości. Globalną spójność osiągniemy znacznie łatwiej, szanując różnice i różnorodności. Poszukiwanie szczególnie europejskich orientacji i wartości im właściwych jest uzasadnione i może się okazać pomocne dla współtworzenia transatlantyckiego i globalnego partnerstwa.

Europejskie narody i przedsiębiorstwa – bez względu na to, czy są one liczącymi się „graczami" na kontynencie czy globalnie – potrzebują określenia własnej tożsamości. Tę tożsamość dostrzegamy podczas podejmowania decyzji, gdzie pewne kryteria mają pierwszeństwo, mogą nawet stanowić o precedensie, a inne zostają pominięte, podczas gdy motywacje podejmowania decyzji wywodzą się z pewnej zaakceptowanej hierarchii. Te wszystkie wybory dokonują się na gruncie europejskich wartości i wspólnych historycznych doświadczeń. Wpływają one nie tylko na pewne zachowania poszczególnych decydentów, ale również na normy stosowane w Europie – w demokratycznych strukturach, w organizacjach biznesowych, w ekonomii – w konstytucjach politycznej oraz w statutach przedsiębiorstw.

Europa sama w sobie stanowi szerokie pole różnorodności. Jednakże pełne zrozumienie naszych wspólnych wartości może pomóc Europie stawić czoło globalnej konkurencji. Ogólnie rzecz biorąc polityczna i ekonomiczna elita w Europie nie jest wystarczająco świadoma wspólnych europejskich wartości. Niniejszy projekt jest włączeniem się do dyskusji o tożsamości europejskiej, przez nagłośnienie świadomej identyfikacji ze wspólnymi motywami, kryteriami i zasadami w obszarze europejskiego sposobu podejmowania decyzji.

II. Tożsamość europejska wyraża się tak w polityce, jak i w procedurach podejmowania decyzji w przedsiębiorstwach

Decyzje podejmuje się wszędzie: zarówno w przedsiębiorstwie, jak i w polityce. Procedury podejmowania decyzji są przedmiotem dyscyplin naukowych: nauk politycznych z jednej strony, a marketingu i zarządzania z drugiej.

Oprócz pewnej specyfiki dla poszczególnych dziedzin, podejmowanie decyzji jest procesem naznaczonym pewnymi porównywalnymi warunkami ramowymi. Rozróżnienie istnieje w nauce o przedsiębiorstwie między (1) „celami" (objectives)[1], (2) „kształtowaniem struktur organizacji" (3), i „organizacją zorientowaną na procesy" (w org. niem. „Prozessorientierter Organisation, a w (ang. tłu. organisation procedures)[2] i odpowiada ono strukturze pojęcia *polityki*. *Polityka* w świetle powyższego jest realizacją [1] treści (ang. policy), przy pomocy [2] procesów (ang. politics) w obrębie [3] politycznych ram „polity"[3].

Podobne pojęcia są powiązane ze strukturami podejmowania decyzji czy to w naukach politycznych, czy to w zarządzaniu, ale do tych podobieństw niezwykle rzadko przyznają się sami „uczestnicy": w naukach ekonomicznych i organizacji przedsiębiorstw mówi się o „centralizacji i decentralizacji", o „delegowaniu uprawnień" lub o „partycypowaniu w nich"[4] . Terminy te mogą również występować w słownictwie używanym w naukach politycznych szczególnie, gdy rozważamy struktury federalne. Słowa wówczas używane to „partykularyzm i centralizm", „autonomia" i „kooperacja", „subsydialność" i „partycypacja"[5] . Nawet w tym obszarze istnieją podobieństwa, takie jak między „funkcjonalnymi" i „regionalnymi" strukturami"[6].

Także nowoczesne teorie za punkt wyjścia przyjmują podobne obserwacje: warunki strukturalne oraz obiektywne czynniki nie są jedynymi w kształtowaniu procesu podejmowania decyzji, w grę wchodzą również takie czynniki jak percepcje, procesy kognitywne „uczestników"[7], ich wykształcenie i wyznawanie pewnych wartości. „Racjonalny wybór" (rational choice) jest teorią w naukach politycznych, gdzie przez swoją nazwę odnosi się bezpośrednio do ekonomicznych źródeł tego terminu, podczas gdy „konstruktywizm"[8] wyżej ceni podejście kognitywne w procesie.

Samodzielne decyzje czy zbiorowa odpowiedzialność?

Jeszcze kilka miesięcy temu, Bern Fahrholz, był rzecznikiem prasowym Zarządu Banku Dresdner. Następnie awansował na „prezesa" (ang. „chairman") – ta zmiana, w nowej

[1] Wilhelm Hill, Raymond Fehlbaum und Peter Ulrich: Organisationslehre 1. Ziele, Instrumente und Bedingungen der Organisation sozialer Systeme. Bern, Stuttgart, Wien 1994 (5. Auflage), S. 141.

[2] Georg Siedenbiedel: Organisationslehre. Stuttgart, Köln, Berlin 2001, S. 83 bzw. 151.

[3] Hiltrud Nassmacher: Politikwissenschaft. München, Wien 1998 (3. Auflage), S. 2

[4] Hill, Fehlbaum, Ulrich, a.a.O., S. 174, 224 und 235

[5] Ferdinand Kinsky: Föderalismus: ein gesamteuropäisches Modell. Bonn 1995, S. 42, 48, 49, 53, 54.

[6] Hill, Fehlbaum, Ulrich, a.a.O., S. 177 und 182.

[7] Ebd. S. 61.

[8] Hartmut Marhold: Normen, Wirklichkeitseinschätzungen und Leitbilder: Konstruktionen europäischer Finalität (Manuskript, 2002).

terminologii, oznacza w istocie rewolucję w dotychczasowej procedurze podejmowania decyzji przez kierownictwo banku. Podczas gdy jeszcze jakiś czas temu, pozostali członkowie Zarządu rozporządzali ważnym dla nich prawem veta, a Zarząd podejmował decyzje jako jedno ciało tj. kolektywnie, to teraz prezes otrzymał prawo do podejmowania ostatecznej decyzji bez oglądania się na inaczej myślących członków zarządu. Debata w niemieckiej prasie gospodarczej co do roli dyrektora generalnego (Chief Executive Officer) podkreśla ostrą różnicę poglądów między amerykańskim i europejskim modelem „wizji zarządzania przedsiębiorstwem" (corporate governance).

Systemy polityczne i przedsiębiorstwa jednakowo napotykają na te same wyzwania: komu mogą powierzyć funkcję podejmowania decyzji? Jak zapewnić efektywność podejmowania decyzji? Jak poradzić sobie z rozbieżnością interesów? Pomiędzy zasadą jednomyślności a osobistą siłą podejmującego decyzje, można znaleźć wiele pośrednich dróg, które w końcu wracają do podejmowania decyzji przez większość.

Unia Europejska waha się wciąż pomiędzy podobnymi procedurami podejmowania decyzji: wśród zadań, jakie miała Konferencja Międzyrządowa w roku 2000 było zastąpienie zasady jednomyślności przez kwalifikowaną większość. Cel był podobny jak w przypadku Dresdner Banku: nie pozwolić pojedynczemu członkowi na zablokowanie przez veto procesu podejmowania decyzji.

Unia Europejska posiada duże doświadczenie w poszukiwaniu alternatyw dla jednomyślnego podejmowania decyzji. W większości przypadków kończyło się to odwołaniem do zasady „kwalifikowanej większości", która z jednej strony wyklucza prawo veta, a z drugiej, uniemożliwia podejmowanie decyzji w oparciu o nieliczną większość. Decyzje, w tej sytuacji, podejmowane są przez relatywną większość, którą wyłania się na podstawie kryteriów demograficznych i ekonomicznych.

Co jest lepsze: KONTROLA czy ZAUFANIE?

Skandal w Enronie zapoczątkował głębsze rozważania nad kontrolą władzy w przedsiębiorstwach. Początkowo dotyczyły one wewnętrznych mechanizmów kontroli, ale później, coraz bardziej, przyglądano się zewnętrznej władzy. W końcu, zaczęto nawet kwestionować amerykańskie zasady kontroli zysków osiąganych przez duże przedsiębiorstwa.

Unia Europejska wykorzystała tę sytuację, aby przypomnieć każdemu o swoim niezachwianym przywiązaniu do międzynarodowych reguł gry oraz do zasad uznawania i poszanowania wzajemnych systemów kontroli (patrz: sześć zasad głównych opublikowanych przez The Financial Times, 19 luty 2002).

W Europie dywersyfikacja struktur przedsiębiorstw jest ogromna. Zarząd (Boards of Directors), komisje wykonawcze (executive commissions), rady nadzorcze (supervisory boards), zgromadzenia akcjonariuszy (share holders committes) tworzą się na wiele różnych sposobów, a domena ich działalności jest różnorodna. W większości przypadków można powiedzieć, iż wewnątrz każdego przedsiębiorstwa istnieje pewien podział władzy – oto gdzie termin „wizja zarządzania spółkami" (corporate governance) może być zastosowany w jego pełnym znaczeniu, podczas gdy w tym samym czasie istnieje jego odpowiednik w świecie polityki.

W Stanach Zjednoczonych niechęć do skumulowania nadmiernej władzy w jednym miejscu jest integralną częścią tamtejszej kultury. Nie przypadkowo więc zasada „kontroli i równowagi" (check and balances) wywodzi się z amerykańskiego systemu federalnego. Dlatego też źródła, które są wspólne dla Europy i Ameryki Północnej można najlepiej wykorzystać w systemach federalnych.

Horyzontalny czy wertykalny podział władzy?

Wystarczy spojrzeć na niektóre duże przedsiębiorstwa, by móc określić tam elementarną ideę podziału władzy – jak informuje strona internetowa ThyssenKrupp: „ThyssenKrupp jest główną grupą przemysłową o trzech głównych obszarach działalności, w których utrzymuje ona trzy czołowe pozycje: stal, dobra kapitałowe i usługi. Sześć naszych operujących oddziałów: stal, automatyzacja, podnośniki, technologie, materiały i usługi są ciągle rozwijane jako część programu aktywnego zarządzania portfelem." W tej informacji, z jednej strony znajdujemy zbiorowe „my" grupy, a z drugiej, znajdujemy „jednostki", „segmenty", które to pozbywają się własnej autonomii w imię potrzeb rozwoju. Słowo „segment" kładzie nacisk na powiązanie w grupie; słowo „jednostka" wręcz przeciwnie, podkreśla, że wszystkie „jednostki" mogą być wzięte razem i tworzyć zespół w całej swojej wewnętrznej różnorodności.

Wybór pomiędzy kontrolą i zaufaniem jest błędną alternatywą – kontrola i zaufanie są nierozłączne i muszą występować razem zarówno w polityce, jak i w przedsiębiorstwach. Niemniej jednak trzeba prowadzić poszukiwania systemu kontroli dla przeciwwagi władzy, czyli systemu opartego na zasadzie „kontroli i równowagi" (checks and balances). Różnice między władzą ustawodawczą, wykonawczą i legislacyjną w strukturze polityki korespondują z rozdziałem władzy w radach nadzorczych, czy w grupach udziałowców. Wówczas „konstytucja" jest decydująca, gdy pojawiają się wątpliwość, co do organizacji, ograniczenia czy też podziału władzy.

W wielu systemach politycznych, jak również w wielu dużych przedsiębiorstwach, poziomy podział władzy możemy zlokalizować obok podziału pionowego, między jednostką podejmowania decyzji a jej, mniej lub bardziej, autonomicznymi komórkami składowymi. Czym jest Unia Europejska, jeśli nie specyficznym rodzajem „holdingu" dla państw? Fundamentalną zasadę federalistów „jedność w różnorodności" można odnieść zarówno do dużych przedsiębiorstw jak również do jednostek politycznych, począwszy od regionów, krajów, nie zapominając o całej Europie.

W grupie przemysłowej ThyssenKrupp istnieją oczywiście strukturalne podobieństwa, tak jak ma to miejsce w Unii Europejskiej. W nowej debacie na temat przyszłości i osiągnięć Integracji Europejskiej, termin „Federacja Narodów" odgrywa ważna rolę. Wymyślony, przez Jacques Delors, i przejęty jako doktryna polityczna przez Francuską Partię Socjalistyczną, stał się też formułą zapożyczoną przez niemiecki rząd, (choć nie zawsze z identycznymi skojarzeniami). Tam też możemy wyróżnić z jednej strony społeczne „my" – którego pełne znaczenie można znaleźć w pojęciu „federacji", a z drugiej, odkrywamy „segmenty" stanowiące (ang. entites) istotę państw narodowych. Oczywiste jest, że te państwa i ich narody są nie tylko „segmentami", są również „jednostkami" w strukturze narodowych tożsamości, (ang. identities) i nikt nie zamierza ich standaryzować w imię wspólnego interesu. Przeciwnie, są one powołane, by zaspokajać indywidualne potrzeby zarówno dla własnych korzyści, jak i dla całej Europy.

W dłuższej czy w krótszej perspektywie liczą się prawdziwe wartości

„Z błogosławieństwem Allacha menedżerowie liczą na silny wzrost w muzułmańskich funduszach" oto tytuł artykułu w Financial Times, 8 marca 2002: „Muzułmanom nie wolno nabywać akcji w spółkach, których komercyjna działalność związana jest z alkoholem, używkami, wieprzowiną, sprzedażą broni, hazardem i pornografią. Specjalna komisja „Sharia Board" nadzoruje skrupulatne przestrzeganie tych reguł. Bez wątpienia, są one bardzo rygorystyczne. Akcje Lufthansy nie mają nawet najmniejszej szansy, by zostały zakupione przez fundusze muzułmańskie, z tej prostej przyczyny, iż na pokładzie tego operatora serwowane są napoje alkoholowe".

„Wartości" mogą być wyrażone liczbowo jak na giełdzie papierów wartościowych. Jednak istnieją też kryteria jakościowe, które niewątpliwie mają wpływ na podejmowanie decyzji w przedsiębiorstwach i polityce. Europejska Karta Fundamentalnych Praw jest tego najnowszym przykładem. Istnieją też Kulturowe Fundusze, które kierują się wartościami o przesłaniu religijnym lub ekologicznym. Wartości takie są przekazywane na poziomie subiektywnym idąc w parze z wychowaniem i przekonaniami religijnymi, bądź świeckimi. Wartości te muszą powstać w głowach decydentów w zależności od ich orientacji kognitywnej i normatywnej.

Pewna część europejskich funduszy jest również zorientowana na wartości kulturalne, a nie jedynie na natychmiastowy zysk. Tak, więc na władze jednostek decyzyjnych w przedsiębiorstwach mają duży wpływ wartości reprezentowane przez konsumentów i udziałowców. Wielu z nich teraz zrozumiało, że „wartość" nie odnosi się tylko do tego, co pokazuje rynek papierów wartościowych.

Konkurencja w Niemczech między dostawcami energii elektrycznej jest wymarzonym przykładem powyższego rozumowania. Pytania są następujące: czy prąd elektryczny ma zawierać przynajmniej część odnawialnej energii? A zatem, czy konsument ma zapłacić więcej za taki prąd?

Na gruncie europejskiej polityki, debata nad wartościami znowu stała się aktualna po sukcesie Konwentu pod przewodnictwem Romana Herzoga, byłego Prezydenta Republiki Federalnej Niemiec,. Ten sukces zaowocował prezentacją „Europejskiej Karty Fundamentalnych Wartości". W celu kontynuacji tej debaty, nowy Konwent został zaangażowany do przygotowania szkicu Europejskiej Konstytucji. Ponadto, ostatnie skandale doprowadziły do zwiększenia zainteresowania kulturą polityczną, opartą na wartościach moralnych. Powstały więc pytania o to, w którym momencie w trakcie procedury decyzyjnej te wszystkie wspomniane wartości wpływają na decydentów w przedsiębiorstwach i instytucjach politycznych? Które wartości zaważają na ich decyzjach? Jaki jest względny wpływ tych wartości wobec kryteriów efektywności?

„W dłuższej perspektywie, wszyscy umrzemy" (Keynes)

„W dłuższej perspektywie, wszyscy umrzemy" – odpowiedział John Maynard Keynes znaną już ripostą żartując sobie z pytania: Co się stanie, gdy polityka wydatków prowadzi do długów i gdy długoterminowe prognozy o wzroście ekonomicznym, w sytuacji korespondującej zwyżki podatków na skutek długów, zawiodą w uzyskaniu oczekiwanych rezultatów?

Wielu ludzi potępia dominację krótkoterminowej polityki w większości państw demokratycznych. Politycy w połowie swojej kadencji zaczynają przygotowywać się do następnej kampanii wyborczej wykorzystując bez skrupułów hasła populistyczne, a nawet uciekając się do demagogii. Ta praktyka umacnia się jeszcze przez takie zdarzenia jak wybory, które są zawsze gdzieś przeprowadzane w Europie – i, co za tym idzie, postawa zainteresowanych rządów musi być ciągle brana pod uwagę. Podejmowanie decyzji odracza się wówczas, a długoterminowe perspektywy ostrożnie omawia. Tak było w przypadku Helmuta Kohla. Długo unikał on kwestii przejścia na EURO, sprawy wielkiej wagi, ale nie cieszącej się wówczas szczególną sympatią w Niemczech.

„Trwały rozwój" i „kontrakt pomiędzy pokoleniami", to pojęcia sięgające do długoterminowych decyzji ekonomicznych i politycznych. Ale co z decyzjami strategicznymi, które pod ciężarem kolejnych wyborów czy też giełdy są oddalane w realizacji na dalszy horyzont czasowy? Jak można nalegać na cele strategiczne, kiedy głosi się nadejście okresu bezczynności i ciężkich czasów? Jakie więc zmiany powinny zostać przeprowadzone w strukturach i zachowaniach, aby zmodyfikować procedurę podejmowania decyzji?

Perspektywa krótkoterminowa coraz częściej pojawia się także wewnątrz przedsiębiorstw. Średnia długość życia biznesu nie jest miarą sukcesu, w każdym razie nie bardziej niż coroczny raport, to znaczy sporządzany na koniec każdego terminu, w którym oczekiwane są rezultaty. Michel Albert pisze w swoim słynnym bestsellerze „Kapitalismus kontra Kapitalismus" o „dwóch modelach kapitalizmu". Jeden „neoamerykański", oparty na sukcesie jednostki i szybkim fi-

nansowym zysku. Drugi to model „reński", skoncentrowany na Niemczech i [...] opiera on się na wartości kolektywnego sukcesu, konsensusu, ze specjalnym akcentem położonym na politykę długoterminową. Trwały rozwój to kluczowe słowa odnoszące się do powyższego modelu, ale z drugiej jednak strony występuje „nowy rynek" z jego ciemniejszą stroną, w której liczy się każdy sukces nawet ten na krótką metę.

IV. Cele: Od konferencji dla ekspertów do programu szkoleń „on-line" dla decydentów europejskich

Tematy i problemy poruszone powyżej zostały przedstawione w formie szkicu. Istnieje ogromna ilość literatury z tej dziedziny, choć większość książek prawie zawsze nawiązuje albo do nauk ekonomicznych, albo do nauk politycznych. Celem tego projektu jest dokładne przebadanie struktury podobieństwa pomiędzy procedurami podejmowania decyzji w polityce i w biznesie, przy jednoczesnej analizie występujących tam różnice. Rezultatem takich analiz byłaby identyfikacja wyzwania europejskiego. Można by tego dokonać w następujących etapach:

1. wykorzystać doświadczenie, wnioski i ekspertyzę z poprzednich konferencji zorganizowanych przez Centre International de Formation Europeenne i partnerów w Brukseli między październikiem 2000 a kwietniem 2002. Był to początek wielu przydatnych kontaktów pomiędzy kręgami politycznymi a przedsiębiorstwami.

Pierwszą częścią akcji może być zorganizowanie konferencji dla ekspertów

na temat: Związki między procedurami podejmowania decyzji zorientowanymi na wartości z procedurami podejmowania decyzji w przedsiębiorczości

2. Na podstawie wniosków ekspertów, powinien zostać stworzony **program studiów** skierowany do młodych elit europejskich decydentów. Ten program mógłby być rozciągnięty na okres jednego roku, jako **program podyplomowy**, wykorzystujący Internet. Studiowanie na „odległość" umożliwiłoby jego uczestnikom podjęcie tego wyzwania bez konieczności przerywania pracy własnej.

Drugą częścią akcji jest stworzenie programu nauczania przez Internet dla młodych decydentów rekrutowanych z przedsiębiorstw i instytucji europejskich.

Wspomniani już eksperci powinni zostać członkami Komitetów Naukowych i Politycznych do spraw realizacji programu

Dr Hartmut Marhold Centre International de Formation Europeenne

Dr **Hartmut Marhold z** Centre International de Formation Europeenne zgłasił chęć współpracy także z Politechniką Opolską, a projekt mógłby dać początek studiom podyplomowym przy wykorzystaniu Internetu. Proponuje też zorganizowanie wspólnej konferencji.

Zainteresowanych współpracą z dr Hartmutem Marholdem i rozwinięciem przedstawionej propozycji kieruję pod sdres: cife@webstore.fr

Zainteresowanych innymi publikacjami tego autora, odsyłam do Presses d'Europe:

– Le nouveau debat sur l'Europe. Textes reunis et commentes par Hartmut Marhold, 2002,

– Hartmut Marhold, Drei Wenden, Zusammenbruch im Osten, Zusammenschluss in Westen, Globalisierung, 1999,

Zachęcam tez do odwiedzenia stron: www.cife.org

Niniejszy projekt jest włączeniem się do dyskusji o tożsamości europejskiej, przez nagłośnienie świadomej identyfikacji ze wspólnymi motywami, kryteriami i zasadami w obszarze europejskiego sposobu podejmowania decyzji.

Przełożył Artur Piotr Kmiecik (starszy wykładowca SJO Politechniki Opolskiej). Niemiecką i angielską wersję poniższego projektu otrzymał od dr Marholda na seminarium zorganizowanym przez Cife w Berlinie w lutym 2003 roku.

Maja Malczewska, Marzena Marcjasz, Danuta Marzec i Jakub Michalak, studenci *zarządzania i marketingu* przedstawili na zajęciach z przedmiotu *Business English* swoje propozycje tłumaczenia fragmentów tekstu Hartmuta Marholda przyczyniając się w ten sposób do powstania ostatecznej wersji powyższych rozważań.

WIADOMOŚCI UCZELNIANE

10(115) czerwiec 2003

Spis treści

Wywiad z... 3
Z prac Senatu 5
Z kalendarza rektorów 7
Opolski Festiwal Nauki 7
Studenci dla WOŚP 8
Wieści z wydziałów 9
Jak dobrze promować uczelnie 14
Rozważania 15

WIADOMOŚCI UCZELNIANE
Miesięcznik informacyjny
Politechniki Opolskiej
Rok XII, nr 10(115), czerwiec 2003 r.

Redaguje zespół:
Elżbieta Ciechocińska – grafik
Małgorzata Kalinowska – korekta
Współpracownicy wydziałowi:
Andrzej Słodziński (WB),
Izabela Carewicz (WEiA),
Jolanta Dembicka (WM),
Tomasz Bohdan (WWFiF)
Mirosława Szewczyk (WZiIP),
Krzysztof Sławiński
Stale współpracują:
Elżbieta Czaja
Urszula Mazur
Ewa Przystajko
Janusz Fijak
Sławoj Dubiel – zdjęcia
Krystyna Duda – redaktor naczelny
Waldemar Szweda – skład i łamanie

Wydano w Oficynie Wydawniczej Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole.

Druk: Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej,
ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole.
Redakcja: ul. Mikołajczyka 3,
45–271 Opole, tel. 400 62 84,
e–mail: oficyna@polo.po.opole.pl

Zamówienie: 69/2003. Nakład 850 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania redakcyjnego nadesłanych tekstów.

NOWOŚCI

W Bibliotece Głównej

1. Kurmaz Leonid W., Kurmaz Oleg L.: Projektowanie węzłów i części maszyn. Kielce: Politechnika Świętokrzyska, 2003, 384 s.

Sygnatura: 106807 Cz – książka dostępna w Czytelni Biblioteki Głównej; 106808, 106847 – książka dostępna w Wypożyczalni Biblioteki Głównej; M 7765, M 7766 – książka dostępna w Czytelni Wydziału Mechanicznego

„Projektowanie węzłów i części maszyn" L.W. Kurmaza i O.L. Kurmaza jest kontynuacją znanej w Polsce i wielokrotnie wznawianej publikacji L.W. Kurmaza „Podstawy konstrukcji maszyn. Projektowanie".

Podręcznik przeznaczony jest dla studentów wydziałów mechanicznych wyższych uczelni. Może być także wykorzystywany przy wykonywaniu innych (przejściowych) prac projektowych, na zajęciach z rysunku technicznego, w przemyśle, biurach konstrukcyjnych, a w części dotyczącej opracowania konstrukcji – w szkołach zawodowych.

Jest to przewodnik w procesie projektowania. Prezentuje nie tylko udane konstrukcje, ale przedstawia również drogę do ich opracowania. Zawiera metodyki obliczeń wytrzymałościowych podstawowych przekładni mechanicznych, metodyki opracowania konstrukcji reduktorów, kół zębatych, wałów, korpusów itd. oraz rysunki złożeniowe i wykonawcze, opracowane zgodnie z wymaganiami PN jako ilustracje metod projektowania". [Z okładki]

2. Banaszak Józef, Wiśniewski Henryk: Podstawy ekologii. Toruń: Adam Marszałek – Wydaw., 2003, 587 s.

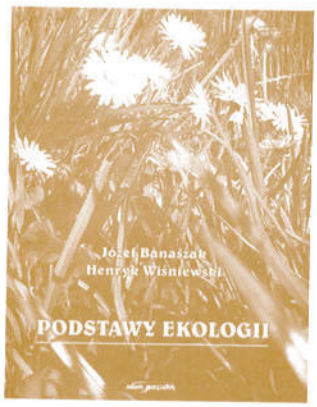

Sygnatura: M 7849 – książka dostępna w Czytelni Wydziału Mechanicznego

„Niniejsza publikacja jest podręcznikiem przeznaczonym dla studentów biologii i ochrony środowiska, przydatnym również dla pracowników naukowych, nauczycieli i uczniów szkół średnich, ekologów amatorów, słowem wszystkich, dla których ważne są główne problemy życia na Ziemi. Książka zawiera podstawowy kurs ekologii ogólnej. Ukazuje prawidłowości i zależności na różnych poziomach organizacji przyrody.

W pierwszej kolejności omówiony został osobnik i jego relacje ze środowiskiem, w szczególności wpływ różnych czynników środowiskowych na organizm. Kolejne rozdziały prezentują zagadnienia ekologii populacji, ekologii ekosystemów i związane z nimi zagadnienia gospodarki energią i obiegiem materii. [Z okładki]

3. Nowy poradnik majstra budowlanego: praca zbiorowa, red. Janusz Panas; aut. Konrad Bąkowski [i in.]. Warszawa: Arkady, 2003, 925 s.

Sygnatura: B 2705 – książka dostępna w Czytelni Wydziału Budownictwa

„W nowej edycji Poradnika, przygotowanej we współpracy z licznym gronem autorów teoretyków i praktyków, podano współczesną wiedzę z zakresu budownictwa ogólnego, z uwzględnieniem obecnie obowiązujących w Polsce przepisów prawnych i norm. [...] Dużo uwagi poświęcono nowoczesnym rozwiązaniom już stosowanym w wielu działach budownictwa, uwzględniono też problematykę dostosowania przepisów, technologii, jakości i wydajności pracy do wymagań, jakie są i będą stawiane w związku z przewidywaną integracją Polski z Unią Europejską. Książka jest przeznaczona dla techników budowlanych pełniących samodzielne i pomocnicze funkcje na budowach oraz dla innych osób zatrudnionych w branży budowlanej, a także dla wszystkich zainteresowanych aktualnym stanem wiedzy i zmianami, jakie dokonały się w ostatnich latach w dziedzinie budownictwa."[Ze strony red.]

Opracowała Beata Kopka

W Oficynie Wydawniczej

Skrypt nr 252, Łukaniszyn Marian, Jaszczyk Bogusz. *Podstawy elektromagnetyzmu*. W skrypcie omówiono podstawowe zjawiska związane z polem elektromagnetycznym oraz dokonano przejrzystego opisu matematycznego tych zjawisk. Skierowany jest głównie do studentów kierunku *elektrotechnika*, może być również przydatny dla studentów kierunku *elektronika i telekomunikacja* oraz *automatyka i robotyka*.

SiM z. 141, Jantos Jerzy. *Zintegrowane sterowanie samochodowym, spalinowym układem napędowym o przełożeniu zmiennym w sposób ciągły*. Autor podejmuje w swej pracy ważny w technice samochodowej problem racjonalnego sterowania pojazdem z bezstopniowym układem napędowym. Monografia jest doskonałym uzupełnieniem i rozszerzeniem istniejącego stanu wiedzy z teorii samochodów.

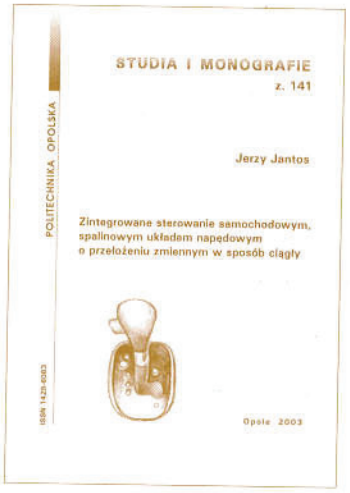

SiM z. 140, Graczyńska Ewa. *Algebras and Coalgebras*. Praca stanowi znaczne poszerzenie poprzedniej monografii: Uniwersal Algebra via Tree Operads. Może być dobrym materiałem pomocniczym na seminarium z zastosowań algebry na kierunkach związanych z informatyką lub tzw. edukacją techniczną w kraju i za granicą. Napisana w języku angielskim.

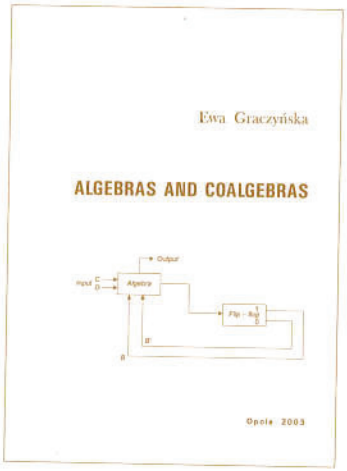

mk

Pożegnanie absolwentów sportowców

Fot. Sławoj Dubiel